

„Näitelawa“

— Esimene —

Eesti teatri-, kunsti- ja kirjanduseajakiri.

==== Piltidega. ====

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja: **S. A. Parmi.**

— Näitelawa ilmub kord nädalas. —

Tellimise hind:		Kuulutuste hind:	
Aasta peale postiga	5 rbl — kop.	1 lehekülg	20 rbl.
$\frac{1}{2}$ " " "	3 " — "	$\frac{1}{2}$ " "	10 "
$\frac{1}{4}$ " " "	1 " 60 "	$\frac{1}{4}$ " "	5 "
Aasta peale postita	4 " 60 "	$\frac{1}{8}$ " "	3 "
$\frac{1}{2}$ " " "	2 " 50 "	Noopareille-rida 5 kop. $\frac{1}{2}$ lehek. lai. ses.	
$\frac{1}{4}$ " " "	1 " 30 "	Aasta, poole aasta ja kuu aja kuulutuste hind kokku- leppimise teel.	

Üksik number 15 kop. — Adressi muutmise eest 20 kop.

„Näitelawa“ tellimisi ja kuulutusi wõetakse toimetuse kontoris, Tallinnas, Wene uul. № 16, endises A. Laurmanni trükihojas wastu.

— „Näitelawa“ proowinumner saadetakse kahe 7-kopikalise postmargi eest koju kätte. —

Kontor on awatud igal äripäewal kella 9 homm. kuni kell 6 õht. Kõnetunnid igapäew, kella 12—2. l.

Liht- ja rahakirjade adr.: гop. Ревель, Редакция „Näitelawa“.

„Näitelawa“

wõib ka järqulise määfuga tellida (1 rbl. kuus laata-
mijega), kusjuures juba esimese saadetuse järele järq-
maksjat tellijaks loetakse.

Kaupluselõha muutmine.

Esimisest juulist j. a. on minu

raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus

Rosenbergi-Schmiti majas, Ed. Põhli endise kaupluse ruumides. Palun wanu kui ka uusi kaubatar-
witajaid mind lahkestes meeles pidada ja waatama tulla. Aupaklikult G. Leete, Wilsandis.

„Näitelawas“

ilmusiwad:

1) „M. ja R.“ 1-waatusline naljamäng — 6 ojalist: 3 meeste- ja 3 naisterahwast. Ette-
kande eest tuleb „Näitelawa“ toimetusele 1 rbl.
laata. Raamatu hind ä 15 kop. eksemplar.

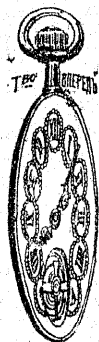
2) Johan Parni algupäraline 1-waatusline
naljamäng „Mardi õhtu“ — 8 ojalist: 5 meeste-
ja 3 naisterahwast. Ettekanne 2 rbl. ja ra-
amatu hind ä 20 kop.

3) M. Ostromski ja N. Solowjewi 5-waatus-
line kurbmäng „Kui lähikene oli päew . . .“
— 9 ojalist: 5 meeste- ja 4 naisterahwast. Ette-
kande eest 5 rbl. ja raamatu hind ä 25 kop.
eksemplar.

4) G. N. Parni 5-waatusline algupäraline
draama „Ruige Viisu“ — 19 ojalist: 11 meeste-
ja 8 naisterahwast. Siis Eesti rahwa elust.
Ettekanne 10 rbl., raamatud ä 50 kop. eksempl.

Odavamad ja kõigist paremad!

15 rbl. asemel ainult 4 rbl. 95 kop. eest

Saadame 20 alamaliii-
metatud hinnalist asja (kõik
on 1. sordist): 1) Tore täitja
dige käiguga meesterahwa
müstast, warese teraest an-
keruur, kwide peal käiw
tintud „Patent“, 36 tunni
jões ford nupust illeske-
rataw, wastutus 6 aasta
peale, wõi jälle naisterah-
wa flilinderuur. 2) Ame-
rika kullast ehk harilik ni-
kelkett. 3) Minematograaf-

ripats huwitawate ja toredate läbipaistwustega
ehk kompass. 4) Seemisnähkne murikolikene. 5)
56 proowiga kuldsõrmus, kiripilduwa briljan-
diga, wõi tore Inglise teraest habememuga „Solin-
gen“. 6—9) Tore tasku toiletportfell 4 huwitawa
asjatefega. 10) Tasku nikeldatud kirjutustarwitu-
tused, 4 tarwitusega. 11) Nuri wargate eest
hoidja. 12) Wäljamaa nahkne portmonee 6
jaoga ja iseäralise tempelihotuga. 13) Tellija nimene
ja hanimega stempel. 14) Tempeli wärwipurgikene.
15) Kodune trükikoda „Koldu“ 120 wenekeelse
kirjatähe, numbrite ja märkidega. 16) Täieline
trükikoda sissejead ja tarwitusabinäud. 17) Ame-
rika streograaf-panorama 2 hästijuurendawa
klaasiga. 18) 25 kahetordset ülihuwitawat pilti
tema jaoks. 19) Dr. Kochi pitsapparat suitsetamise
kahjulikkuse eemälhoidmiseks. 20) Mõodne niifel-
datud tikutoosikest. Kõik ainult 4 rbl. 95 kop.
eest. Niijamajugused meeste- ehk naisterahwa
hinnised uurid kõigi teiste liiandustega 1 rbl.
kallimalt. Tellimised täidetakse järelmaksu peale
ja ilma sissemaksuta. Saatmine Siis-Wenemaale
55 ja Siberisse 90 kop. Udr. Дено часовъ Т-ва
„Впередъ“, Варшава, Манская 39, отд. 59.
Hoiatatakse odawate ja kõlbmatate wõltsimiste
eest. Kui ei meeldi, wõetakse tagasi.

Subtümise kaup!

Kuumipunduse pärast müüakse odawalt

üks jagu

moosaid

naisterahwa ülikuubesid,

mustad ja wärwilised

W. Tonné,

Harju uulitsal nr. 41.

„Näitelawa“

Esimene

Eesti teatri-, kunsti- ja kirjanduseajakiri.
Piltidega.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja S. A. Parmi.

Sisu: Naisterahwas näitelawal. Asjalikud arwamised. Kroonika. Divertissement: Pahur laps ja tema kiigutaja. Tõtt ja nalja. Elulood: Feodor Mihailowitsch Dostojewski. Postikast. Pildid: Feodor Mihailowitsch Dostojewski. „Wanemuine“ Tartus. Lisa: „Loositud peigmees“ (lõpp). „Hannele“.

Naisterahwas näitelawal.

3

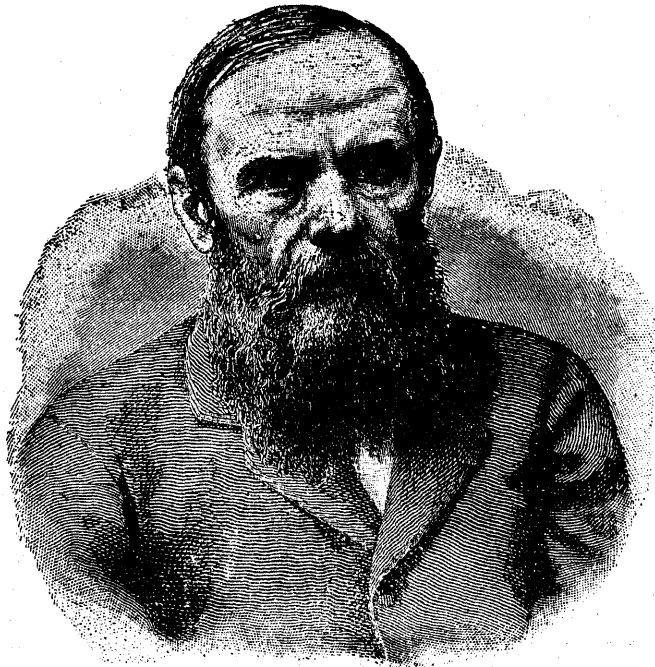
Keiserliikude teatrite awamiest (1870. a.) alates on näitlejatega ühes ka näitlejannad näitelawaladel, jenkaua kui aeg tuleb, kus naisvõlli-
sid ka mehed esitama hakkawad. Sagedaste mängiwad naisterahwas poisikeste osajid wäga hästi, ja jeda puhtumist, kus meesterahwas noore naisterahwa oja ette kanda proowis, tean ma ainult ühe: pealinna Wäifje teatri anderikas artist B. S. Glagolin wõttis jarnaje katje ette, ning teatriringfondades waadati jarnaje katje kui ime-likuma wäljaaste peale.

Naisterahwas ja gas teatri hakatusest kuui pärisorjusest wabastamiseni oma feltimeestega ühe-juugist jaatus, orjade jaatus, kes oma üandate jõna pidiwad kuulama, ja ainult need korrad olirwad wälja arwatud, kus naisterahwas oma herrale

meeldida wõis, ja ka ütis, nagu Rooma mimoste's, oli tema meeldimine ainult näitelawal. Need erandid ega meeldimised ei olnud midagi kunsti-

list ega tõstnud näitle-
jannat teistest orja-
tüdrukuteist kõrge-
male. Nais- ja mees-
näitlejatele, keda or-
jade hulgast wõeti,
õeldi „jina“ ja kut-
juti lühendatud nime-
del Dunka, Wanka
jne., ning tihhti-
jaiwad näitelawa-
kangelased oma ijan-
date käest liüia.

1770. aastal tegi
Dimitrijewski „Kas-
watu jemajaga“ le-
pingu, et jee iga
aasta odawa hinna
eest temale näitlejan-
naid pidi andma.
Nagu jellest näha
wõib, oli näitleja ja
näitlejanna ostetaw
kui loom. Negade
jookful hakkas naiste-
rahwas meesterah-
waste peale mõjuma

Feodor Mihailowitsch Dostojewski.

ja oma annete poolest ilma paistma. Anne on jee mis
teda aeg-ajalt meesterahwaga ühewäärilijeni wõis.

Troepolstaja ja Sandunowaja nimed on Wene näitemänguajaloo raamatute lehekülgedel hiilgawad nimed, aga siiski jäi naisterahwa joffialne seisuford endise ajaga ühelt ja selleksjamaiks. Njegi keisrinna Katharina II käsits neid teatri-naisterahwasteks kutjuda ja jeltskonnast kui awalikka naisterahwaid eraldada; jarnane arwamine näitlejannade üle oli ka kogu jeltskonnal.

Nja jooftul hakkawad aga näitlejannad iffa rohkem ja rohkem wälja paistma ja XIX aastaja eimejel weerandil on nende seas juba palju tähtjuseid, nagu: Katharina Semenowa, Karatõgina, Dur, nad jagawad meesnäitlejatega ühes jeltskonnast wäljalõugatuft, kuid materjaliline külg on neil rahuloldaw, näitujeks mængis Semenowa eimeft employeifid ja jai 1805. a. 1600 rbl. aastas palka, 200 rbl. korteriraha ja benefiõõhtu, mille kulus direktoriunni poolt wäljamafjetti. Zafowlew (kangelaste ojas) jai 4000 rbl. a., 500 rbl. korteriraha ja benefiõõ. Näitlejannadele õmbles direktor oma contol koftüümid, wahje oli tuntaw, jefst jee aeg pandi nende näidendite peale juba juurt rõhku, kus koftüümid efekti tõstjwad, ja direktor tegi neid jiiis ka meesterahwastele.

Praegujel ajal on näitlejannade tähendus juba kõrgema tipuni jõndnud, nad juudawad jeda mitte oma naiselikkuje, waid oma anderikkujje, iytilligentjii töttu. Praegujel ajal, eht küll materjaliline seisuford weel rohkem on paranenud, läheb aga $\frac{2}{3}$ nende palgast riiete peale. Kogu oma juurema waewa peawad nad rätjepatete wiina ja jeda mitte oma tujukujje pärajt, waid jeda nõuawad praegujed dramaturgid ja entrepreneurid wõi, nagu waldafje, nõuab jeda publikum. Realiste koftüümidest asjus on publikumi tahtumisel juur tähtjus. Siin pean üttema, et kogu rahwamassje kujutatawalt ifikult riiete toredust nõuab. Juba annumft ajast on teatri afi nii korraldatud: näitemängus tarwitatawad koftüümid lajeb entrepreneur oma arwel teha, kuna harilikud riided näitlejate ja näitlejannade kontosje jääwad, ja wististe jellepärajt ei wõtagi pea- ja wäifjemates linna-des entrepreneurid jarnafjed näidendid mængufawasje, kus koftüümidest toredust nõutafje. See käiks neile liialt tasku peale.

Publikum nõuab aga jeda, ja jellepärajt liifkawad entrepreneurid riiete asja näitlejate ja näitlejannade peale. Meie wõime näha, et publikumi rahustamine riiete poolest kogu ränkujega näitlejanna õladel lajub, jee on paratamata tõeafi. Meesterahwas wõib ühes ja jellesjamas frakis mitmes ja pea kõigis näidendites, kus frakk waja on, ette astuda, kuna naisterahwas iffa ühes ja jellesjamas kleidis mitte näitelawale ilmuda ei wõi. Kui ta jeda teha julgeks, jiiis kaotaks ta publikumi ees oma meeldiwujje, oma külgõtõmbamijõõ; mis aga riided maksawad, jelleft ei küfi keegi. Nord awaldas „Peterburgstaja Gafeta“ teierlikus teatris mængiwa näitlejanna Mitschurina aastafje riietearwe, ja tuli

wälja, et harilik mõisnikudaame, kes ka ukust taga ajab, kümme aastat jelleft juumast omale riided oleks nõutada jaanud.

Peaks weel jeda arwesse panema, et meie ajal majinlik riietetegemine näitelawalijed koftüümid odawamaks teeb kui muiftjel ajal, kuid näitleja eaeje riided nõuawad raha, ja Moskwa teatrijeltji büroo teab wäga hästi, et rieteküijimust näitlejannal kangelst üleem on kui kõhuküijimust. Wäga jagedaste tuleb ette, kus näitlejanna wäljatellimisel jelle peale palju juuremat rõhku pandafje, misjuugune tema garderob on, anderik- kus jääb jiiin peaaegu kõrwalijeks asjaks. Naisnäitlejad, kes garderobe poolest rikkad, wõiwad publikumi rahulolemist wõita ja kalliste kingituste peale loota — Meie ajal ei wõits niijugune teatrikuniljus, nagu Strupetowa, kes oma wälimujje ega riiete eest hoolt ei kandnud, küll peale iihje õhtu enam ette astuda.

Dstrowski ega Pijemski repertoir, kus tema ette astus, ei nõudnud riiete toredust; jiiin on jiidantliigutawad intonafjionid ja jõnadeilu ning näitemängu kõneilu, puhas-näitelawaline kunst. Koftüümidest ja iluõildje moodidest tagaajamine jai wäljamaalt oma algatufe.

Oli aeg, kus näitlejannadele rahakottifid pil- luti ja neile riideid ametati, näiid ametatafje lillefid, milledes aga jagedaste Cleopatra madu peidus on; ja jiiin jellesjamas punktis kujuneb ka naisterahwa meesterahwast olenevus, ning naisterahwa näitelawaline tegewus wõib jiiis ainult jel teel ja kombel edukäiku teha, kuidas jeda meesterahwas lajeb ja lubab. Peab mää- ratu näitlejaanne, arwamata juur waimujõud, püijimus, peenike diplomatiline tunne, jõjalik wäljakannatus, iihje jõnaga, kõik need omadujed olema, mida harilikult naisterahwal mitte ei arwata olewat, et näitelawal meesterahwaga kõi- geti iihjel kõrgujel etteastõdigujje mõistel jesta.

Peale riietemuhkujje on naisnäitleja weel teijeti meesterahwaste walitujje alla alandatud: kõik jämedad otjad teatrilijes tegewujes on meesterahwaste käes, ja need wõiwad naisterahwast tema kuuljaksjaanijel ja annete wäljaarendamijel wäga palju takistada. Naisterahwa näitelawaline kuuljus kõujeb ju ijeenejefst mõistetatwalt jiiis, kui ta oma ojas wäljapaistew wõib olla. Olgu ta kui anderikas ta on, kui ta aga oja ei jaa, jiiis ei tea temast ka keegi, niijama kui juurepäralijemast waimujõunimujjefsti, kui jeda triiktitul awal- dada ei jaa. Kunstnikul ja kirjanikul on ometi jelleftki parem, et ta ainult kirjastajat otjima peab, materjal, millega ta rehkendab, on wäljas- pool teda. Näitleja on aga iihje kunstnik ja ma- terjal. Kõitke kunstilijst jünnitujjewõimiet alles hoides wõib ta paratamatalt ettelände kujutujes alla jääda.

Megade käit on naisnäitlejale jällegi hirmjan kui tema hõimudele. Jga päewa ja aastaga kaotab ta jeda materjali, mis ühes wõi teises kuju-

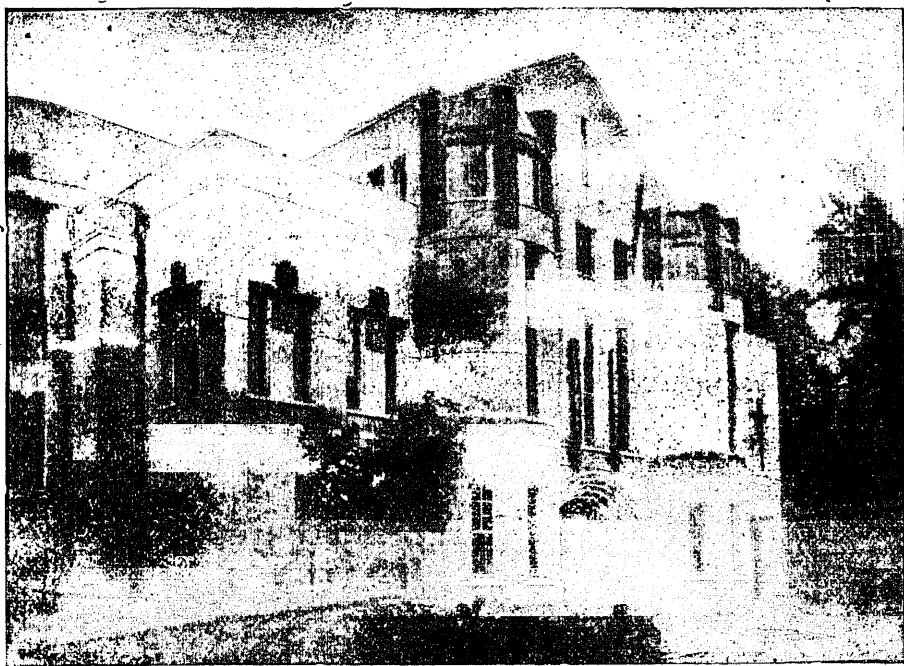
tuskunsthariis tental waja on. Sila oli ta weel juurepäralisem Gioletta, kuna ta täna Emiliet peab etendama.

Endisest tragöödiast, kus naisterahwad ette astusiwad, teame meie wäga wähe, meie tunneme ainult tema wälist hiilguist. Tšerwanis karm on naisterahwa jaatus jelles asjas meie juures olnud. Wähe aja eest wabanesime meie pärisorjuse kiltetest, ja nii wõime meie näitlejannas rohkem naisterahwast näha ja tunda, kui unistuste, aadete ja kirjaniku poolt jümitatud kunsti kujutajat. Meie pole weel jelle kunsti jägawuieist aru jäänud ja nõuame tragöödiast peaaegu niisamaugust realismust, kui omal ajal mimostelt nduti. Meie arwame weel, et noorte osade kujutaja ka ije noor peab olema, kuna jarnajed kujutused

jest wahest kauaaastase praktika järel juudetakse tõijse kunsti teenistusele ja loomijele ajuda.

Rõdik näitlejannad, ka kõige nooremad, peawad jelles jeltskonnas walitjewa arwamise wastu wõitlema, jest jee arwamine sunnib neid wõimata wara näitelawalt lahkuma ja paratamata jõuga kunstitehnikasse tungima, et oma noorusel ka loorberijid wõiks lõigata. See waade näitlejanna kui mimos' te etendaja peale piirab liig palju tema näitelawalist tegewust jeda liihifeesje periodi liskudes, jest iga aasta toob tema ajemele jälle nooremaid, edajirihkivaid juurdetuliad.

Selle waate tagajärjel on siis naisterahwad weel rohkem meesterahwaste ifte alla, kellede käes kõik wõim teatris on, paijatud, ja wististe jellepärast ongi meie juures tragöödia ka nii armetusje

„Wanemuine“ Tartus.

juurt kunstiojawuist nõuawad, mida ainult paljude aastate jookjul tätte wõib jaada, jagedaste siis, kui noorus juba kadumas on. Mäti, ijegi siis, kui ta 20-aastane on, on näitlejanna 11-aastase oja joonistamiisjeks wana. Sarnaseid kujutusefordasid tuleb liig jagedaste ette, ja jeda wõimalust peawad nad wähemalt 30. eluaastani ja rohkem weel alal hoidma, wastajel korral poleks näitekunst mitte kunst, waid liig igapäewane kopeerimine, mis wahest ka igale pealtwaatajale üksluisjeks läheb. Sel ajal, kui mujal näitlejannad weel kõrge wanadusjani huwi juudawad pakkuda, peame meie siin juba koguni noorelt „minemakupatamiiselaulujid“ kuulama, ja ainult noores põlwes wõib naisnäitleja hiilguist ja rahulolemiist leida, kuna asi aga ümber pöördud peaks olema,

jeijuforda jäänud. Paljud ei kannatanud jeda orjaitet wälja ja hakkasiwad ije direktoriteks, nagu näitujeks: Zaworstaja, Rominiisjarsherwstaja, Gorewa ja teised; kui palju nad aga tõijelt wabanesiwad ja misluguseid tagajärgeid nende ijejeijaw tegewus pakub, jeda ei hakka ma siin kohal jutustama. Ütlen aga iisiki weel paar sõnakest näitlejanna aastate küsimuse kohta.

Prantsuse kuuljami kriitikus tähendas kord kellegi noore näitlejanna kohta: „Elle gate sa jeunesse qu'elle, par la jeunesse qu'elle veut avoir“. Ja tõeste ei maffaks ka elus jeda wõrdlewat noorust, mis kellelgi on, jellele noorusje

*) Tema rais'ab oma noorust, mis tal on, jelle noorusje läbi, mis tenta olla tahaks.

ohwirks wiia, mis olla tahetakse. Näitelawal peab näitlejanna jellest ojaft weidi wanem olema, mida ta kujutab, jekt noorus noorust kunstilisel kõrgusel kujutada ei juuda. Teada on, et kunstnikuks kauge praktika ja mitmete aastate jooksul jaab, aga elu on ju wäga liihite.

Näitlejanna peab noorujele ilu ja illuisioni andma, kuna publikum Chronologia peab unustama, jekt näitelawaline illuision on publikumi heatahtlujest olenem. Kui publikum illuisionist midagi ei taha teada, siis ei lähe ka direktori, bout-à-port'i, mehanikuje, näojumestaja, kostümeri ega näitleja kawalujed õnneks ega juuda fedagi unustujele wiia, et tema ees lina peale maalitud mets, pinslilijelt joonistatud weji on, et tema ees walgejuuffeline neiu tigidat mustajuukjelijst kuningataajat kujutab, et tema ees naisterahwas, kellel täiskaswanud poeg on, seijab, aga mitte noor poetline Dffelia.

Kõiki neid warjuilijgejid kõrwale jättes ei wõi näitlejannade näitelawal olemitst jiiiski mitte endijega wõrwelda ja wõib ütelda, et ta siin wast tähtsawale seijukohale on tõusnud ja rohken õiaqiseid wõitnud kuitunagi teistes tegewujeharudes. Mitmed naisterahwaste nimed hiilgawad wäljamaal ja siin wäljapaisiwal helgil ning muurilijli näitujeid oleks wististe täitja asjata tuma. J. Beljajewi I teatriline wäljanäitus tõi hulga hiilgawaid naisterahwanimejid ette. Terwe juur naisnäitlejatejeeria on, kõigist wõimatust takistawatest seijufordadest, kõigist tagajiskikuwuseaktidest ja kütetest hoolimata, oma anderikkujse ja wäsi-matuje ning järgijätmata edasirihkimiie tõttu, mida näitekunst igaiihelt nõuab, oma eesmärgile jõudnud ja endid jarnajeks teinud, nagu nad on.

Wõib julgeste öelda, et paremat alust, kui näitelawa, kus wanajõna cherchez la femme treh-wawani oleks, ei leidu. Kõesolewa aastajaja alujest wõttes ei leia meie ihheski witeist maailmajooft teda jelles asjas meesterahwast nõrgema olewat. Wäga tuntud on tema wäljapaisimine teatud repertoirides, ja jee, et draamakirjanikud temale ammetnäitamise ja wäljapaisiwuse wõimalust annawad, räägib wäga palju tema kajuks. Kui palju näitekirjaniku naisnäitlejaga tuttawolek kirjandujse peale mõjub ja näitekunstile wõi näitlejannale enesele kajuks on, jee on jootuks teine küsimus, mida ma siin arendama ei haffa, tähendan ainult, et mõjuawaldujseaffi emast eitada ei juudeta.

Praegu ei ülistada enam mitte M. G. Sawinat, kes Wene näitelawa wõerast keelest imber-tehtud paladega rikastas (imbertegija oli Krölow). Temale antakse jarnase repertoiri jolkimist jiiiks, jekt wõerast keelest midagi meie olude kohaft imberteha on häbematust ja autori jünnitujerüwetamine. Weil, oldakse furnuteaustamise ja nekrologide mõttes, (mis täitja nain on), noh oldagu — jekt siin-

kohal wõib tema kohta jeda austamist wast jelles mõistes andeks anda, et ta turgenewlijst wastu-naisrollijid tekitas, jekt näitelawal nõuti tol ajal toredat kõdistaruft, kuna Turgenjewi piiced mittenäitelawalisiseks ja igawateks tembeldati. See oli omalaadiline kangelus.

Praegu istub nii mõnigi Siberia aegne waat-leja Aleksandri teatris ja mitte jead üksi, waid ka igas teises. Nünaaegijest arwatakse, et aastajajad läbitungimata jeina tekitaivad, et nad mitmejuqujeid, mitte milleski kokkuleppiwaid ükjusi jiiuitawad. Kui asja peale jügawamalt waadata, siis näeme, et aegade wahed mitte märgatawad pole, ja kui aastajadade wõrdlus üleüldijelt wõimalik peaks olema, siis wõrdlejin ma neid ihhest materjalist mitmejuqujes juurujes olewate asjor-timentidega, mis kuulidena wõi karbikestena üks-teiesje mahuwad. Weil aegadeetendustel, nõndanimetatud epochedel kujuneb pilt, millesst wäga hästi näha wõib, kui lähedal aastajajad üksteiele seijawad; meie wõime jellest pildist aru jaada, et taugema miuewiku ja meie aja wahel jarnajel mõttel wähe waawalt märgataw on. Weist aegadeetendustest wõime aru jaada, miis kõigis inimeste tegewujeharudes meie juures praegu jeejana jõud walitjeb, mis niitujada aastat ememgi, et aegadeetendustel kui jirgel joonel ihjejugujed ojad, mis läbitungimata jeinad pidada olema, imestamijewäirilijeks ja mittenjutawaks jääwad.

Näägitagu, mis tahes, aga publikum on naisterahwa kohta (näitelawalijes mõistes) ihearwami-jele jäänud ja junnib näitlejannat jelle kunsti kõige kõrgemale tipule lendama, junnib teda julgele wäljawalikule, oma maitje ja ruttu mõöda- newa moodi austamijele, aga mitte mehega wõijtleimijele. Jällegi jordan ma kõige „aga“ peale waatamata, et naisterahwas näitelawalijel tegewujeharul jiiiski kaugeemale on juutnud tungida kui millegi teijel eluawaldujel, ijegi rohken kui perekomaelu „õnnekolde“, mida naisterahwa eluawalduste kõige loomulikumaks ja joowitawamaks tegewujeharuks peetakse... Miis ta enesele centralplatforni (näitelawa) walis, jee oleks kauris huwitaw teada olewat. Mina leian siin kaks mõjundit olewat, mis teda jellele põhujele wiijiwad.

Kõigist teistest rahulikudest tõwawadadest, millesje enim naisterahwaid tõugati, oliwad religionline ja näitelawaline tõöpõid filmatorka-wamad: Jumala ja kiradi teenimine, naispreestri ja näitlejanna roll. Etimejena olemitjeks nõuti kõige kõrgemate hingeliste ja wälimiste oman-duste ihhinemist, puhtamat komblust ja laitmata iludust. Teijena olemitjeks nõuti iludust, häbitundmatust ja nõndanimetatud kergetele komb-lustele kalbumist.

(Järgneb.)

Asjalikud arvamised.

„Estonia“ selts, teater ja oja-ühhius.

„Estonia“, kes ei tunneks jeda? See hakkab juba dieti „ilemaalijeks“ jaama, mis küll muidu tartlaste lendjõnana tuntud on olnud, ja nagu vägise tahetakse sellele ijegi tulewikus rahvamaja nimi anda, kuna aga rahwal seal dieti midagi ütlemist ei ole. Ja, ja — waadate, need sõnad „rahwas“, „rahmus“, „rahwameelne“ ja „rahwakaju“ on ka juba niikaugele moodijõnaks jaanud, et „kuritakulalased“ ijegi rahwakaju pärast teine-teisele vastu kõrwu annawad, nagu kodanlased jeda wähe teijemalt oma wähematele wendadele teewad. „Estonia“ on siinne wanem Eesti selts oma jündimise poolest — kuigi „Lootus“ 24 tundi ennem on registreeritud — tegewuse poolest mitte. Sõimati teda ju omal ajal, kus eijimees biljerdi peal magas ja kirjatöimetaja jelle all, „rewolwirlubiks“; jüis, kui Fuks ta Liwalaia uulitsjale wiis, oli ta jalapordumaja ning oleks jeda ehj kauemgi olnud, kui mitte mehed käed „Estonia“ illestõstmijeks wälja poleks firutanud. Kord jüigijesjel õhtul ilmus herra Baili Sergei Parmi juurde ja tähendas, et Fuks Liwalaia uulitsjale kolunud ning ka „Estonia“ põhjustirjad kaaja mõtnud, ja palus Parmit, kes kubeneri Schahowskoi juures heal jalal seijis, et jee põhjustirjade lättejajamijeks Fuksi käest jammujid astuks. Parmi läks Fuksi juurde, ning mõrudal näol jaatis jee põhjustirjad jelleaegje politseimeistri lätte, kust „Estonia“ liikmed nad pärast ära tõiwad ja jeltjst tõijie jeltji tegiwad. Küll walitjes jael omal ajal „Montefarlo“, mille eesdjigus jaeagu „Lootuse“ käes näitje olewat, aga „Teataja“ mehed jafjafiwad ka jelle inetuje äraatujeks majuda.

Aeg lõndis edaji, tuliwad mehed, ja need hakkajiwad siin puhastujetõdd tegema, kuni „Estonia“ ennaft juba niijamajuguje digujega, kui tema wend „Lootuski“, jeltjüks wõis nimetada.

Siia hakkas nüüd burshuade peret ja intelligentji koguma, kes rahwa peale üle öla waatama hakkajiwad. Nii kujunes „Estonia“ ühefölgjelt. Et aga teater jüit oma alguje jai, jüis peame ihtlasi ka teatri minewiku kohta paar sõna üttema.

Herra Thal tuli ja seadis siin kindlad näitemängudõhtud ja -ringkonnad jüisse, tema käe all arenejiwad meie praegujed paremad elufutselijed dilettantid, nagu Binna, Altermann ja teised, wälja. Wiimati läks asi, kui Binna etteotsa astus, niikaugele, et „Estoniale“ teatri nimi anti ja teatrihoone ehitamijie peale tõijjelt mõttema hakati, jelt tõsi jääb ihtagi tõeks, et praegujed „Estonia“ ruumid teatri, omajuguje kulturatempli, au kõrgujel laugeliki jesta ei wõi. „Estonia“ oja-ühhius kinnitati ära ja jee wõis oma tegewust algada. Senikaua aga, kui uus teatrihoone meel üles pole ehitatud, jääb teater weel muidugi „Estonia“ hõlma alla, ja jellepärast heidan ma tõit, nagu praegune asjaolu jeda juba ijenejsejtti näitab, ühte katlasse ning peatan „Estonia“ jeltji kui teatri eijtaja tegewuse juures pikemalt. Kõige pealt peatooksolek, mida ma kohalikkude lehtede järele üle waatan. Kooksoletu juhatajaks walitakse Jürine, loetakse protokoll ette ja wõetakse wastu, ning jüis ajutatje aruande läbiwaatamijiele. Hr. Jürgens joomib, et tulewal aastal ühtjute näitemängudõhtute jüisjefulefute kõrwal nende õhtute, kulud aruandes, jüisjafiwad. Suleks üles arwata, kui juured kalud, kurb- ja laulumängudel ning ooperidõhtutel eraldi olefjiwad. Linnamägi arwab, et jarnast wähet raste on teha, näitlejad on kuumiifi palgatund ja dekarajfionijid tarwitatakse igal näitemängul. Wandafje ette tulewikus enam neid näitemängujid mägajada, mis wähem kulu teewad, aga ka siin jautafje, ajapale otijiele, ainult liiatulufid, mis walitajugolt jüidude pallamijega üle wõi teise näitemängu juures tõijewad, wõiks tulewikus eraldi üles arwata. Hr. Soo arwab, et müüci-

lehtede trükkimise peale palju on kulutatud; temale aga tehtakse kindlaks, et need kulud praegu sel wäljäärimisejajuforraal mitte juured ei ole. Peale mõnede märkuste wõetakse aruanne wastu. Hakatakse 1909./1910. aasta eelarwet arendama. Teatri tegewust on laiendatud, ja nii loodetakse ka rohkem sisse wõtta Balgatud on alalised lauljad ja orkester, ning need ei tohi ilma lubata kusaqil mujal ette astuda, kui ainult „Estonias“. Sellepärast loodab eestseisus, et ka sissetulek suureneb. Näitlejate ringreisi, mis sel aastal esimest korda eelarwesse wõetakse, loodetakse 2000 rbl. jaada ja linnalt arwatakse 3000 rbl. abiraha. Nii kuuks sissetulek 30 220 rbl. peale, kuna ka wäljaminekud niijama juured oleksiwad. Selarwe wõetakse wastu. Seltsi aasta otjastatakse edaspidi 1. maist 1. maini arwata. Eestseisujesse walitakse 7 uut liiget, nimelt D. Peterjon, Kippert, Linnamägi, Clement, Pätz, Jürgens ja Kirjipuu. Teatritomisjoni liikmeteks walitakse G. G. Luiga, K. Jürgenson, D. Peterjon, E. Peterjon ja P. Dlat. Muusikakomisjoni — Dr. med. J. Luiga, Kippert, N. Strutsin ja pastor Hurt. Otjustati wõeraste pidude pealt jaalt üüri kõrgendada; nii siis oleks harilik pidu pealt 30 ja heategewaks otstarbeks toimepandawa pidu pealt 25 rbl. Eestseisuje ettepanek liikmemaksu kõrgendamise asjas lükkatakse tagasi. — Oma ametid jagas eestseisus oma wahel järgmiselt ära: esimeks Clement, abiks Nibopuu, laekahoidjaks Kirjipuu, abiks Jürgens, kirjatoimetajaks Tõnjon, abiks Kippert.

1908./09. aasta aruanne, mis seltsi liikmetele ära näidati, on järgmine: Teatri üle walitsejwiad eestseisus ja teatritomisjon. Komisjoni ülesandeks oli ettekantawate tükkide walik, tõlke toimetamine ja mängutawa kokkuseadmine, niijama olnud ka näitlejate palkamine teatritomisjoni ettepanekul. Rahalist ja tehnikalist külge juhatas eestseisus.

Mängitud on 20 korda kurbnäitemängu, 48 korda naljamängu, 11 laulumängu. Peale nende oli 6 ooperi- ja 2 jegaõhtut. Kurbmängudel oli läbistifku 370 inimest ja naljamängudel läbistifku 265 inimest ja siiski mängiti, nagu burshuade maitse nõuab, naljamängusid rohkem.

Wille juures niüid peatada, oleks tulewajuwine laulupidu, mis tingimata „ülemaaline“ on. Wuidugi pandakse laulupidu sel mõttel toime, et deffitsi katta, aga ilus ei ole see mitte.

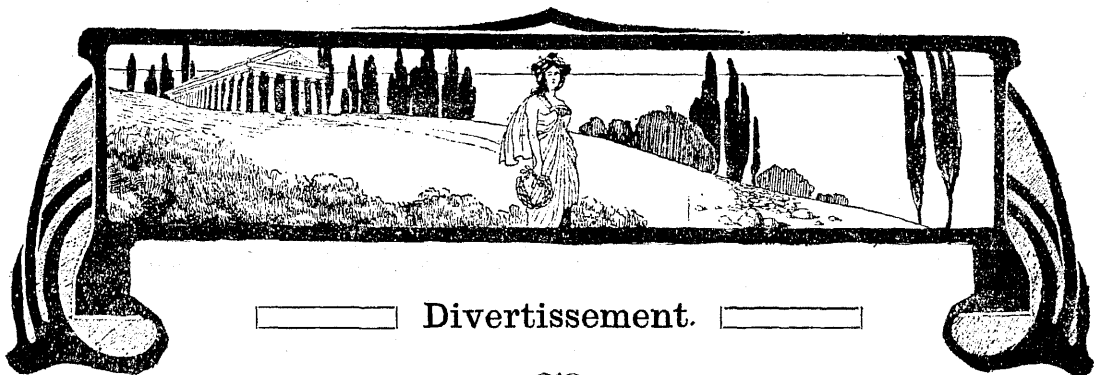
„Estonia“ teatritomisjon ei julgenud minewal juwel ringreisi korraldada ja lastis needjamased direktori herrad, kes riialasi nii haledalt ninapidi wedasiwad, tuhandeid tasku toppida, milledega aga deffitsi wähendada wõi täieste kaotada oleks mõinud, ja niüid pandakse sel ajal, kus pijaratewalinguag weel elawalt jilmade ees seisab, kus kalkujedhk weel rujuwalt muljub, laulupidu toime. Asja oleks ehk wast Gesti kapitalilisel aristokratial laulda ja hõijata, et nad kõifuguste jeaduste ja koradade mõjul rahwa fufile jõudiwad tõusta, kus nad weel tulewikupõlmedele kaua kui Gesti kapitalistid endid rujuwalt tunda annawad. Rahwal aga pole asja millegi üle „kriijata“.

Wida niüid weel puuditada, oleks wahest Tallinna Gesti teatri „Estonia“ ehitise ja ülespidamise otjastitijuse liikmete nimekirja, mis ajalehtedes awaldati. Siia juurde ei ole mul dieti midagi kirjada, aga huwitawam oleks nende nimeede ettewõtmine wahest siis olnud, kui iga nime taha ka tema toetamijesumma juurus oleks üles tähendatud, sest ma tean siin nimefid, õigemine ijkuid, kes oma wiimase weeringi siina paniwad, ja neadega oleks siis wäga mõnus wõrrela olnud, kui juurde juumadega Gesti mõijaomanikud, Gesti juurkapitalistid ja jõukad haritlased „heast asjast“ kiini hakkasiwad. Jseloomulikult wõerastaw oleks ehk ka weel see olewat, et kõige terajemal jilmitsemijel jealt nimekirjast praegu Tallinna Gesti teatri „direktori“ herra Paul Piina nime, kes ihtlasi ka efinäitleja olla tahab, mitte ei leia.

Wahest tahetakse ehk minu siinse kirjelduje peale ütelda, et „Estonia“ ukjed ka alamale kihile ja töolistele lahti on, aga ometi pole see mitte õige, töölisi jeal heameelega mitte ei nähta „Estonia“ annab jelleks kõigeaga märku, ijegi oma ajalehes annonceerimijega. Weil ilnub Tallinnas tööliste ajaleht „Töö“, jelles ei leia meie „Estonia“ teatrituulutusi mitte. Lõõme aga Saffa lehed lahti, näitujeks „Revaler Beobachter“, ja meie näeme, et „Estonia“ teatrietenduje kuulutus siin iga numbri kuulujeküljel jelgel jõnal jutustab, et Saffa leeri imehed „Estoniale“ wäga armjad wõerad on. Wrgu siit mingijugust ijäärallikust otritagu, waid peetaagu meeles, et ma ainult asjalik ja otjekohene olla tahan — dixi et aniauum salvavi.

Wootele Mesikäpp.

Divertissement.

Pahur laps ja tema kiigutaja.

J. W. Jannsen *).

Äiu, äiu, kussu, kussu!
 Äiu, kallis naisuke
 Anni-Peeter wõttis naise,
 Pudi-Hansu Kaiekese,
 mõtles: „Nüüd mu õnn on käes!“
 Küll ta sõbrad manitsesid,
 palusid ja ähwardasid:

„Hull, sa jooksed tulesse! —
 Kaiel on ju hundihambad,
 kulliküüned, sikusarwed,
 aga need on warjul weel!“

Peeter naeratas ja kostis:

„Ilust neidu ikka leitis
 kade selts! — Mu Kai on hea! —
 Minu kallis Kai on ilus,
 inglisiüda temal rinnus —
 sõbrad, jääge rahule!
 Juhtub ka, et wapest krääksub,
 kädiseb ehk wastu kääksub,
 seda lahkem olen ma!
 Naised on ju õrnad lilled,
 peagi lahked nende meeled —
 minu Kai on tuwike!“

Nii ei pannud Peeter asja
 sõbra keelust, tõttas kosja;
 tegi pulmad uhkeste.
 Kätte sai ta Kaiek'se,
 tasasem kui inglilike . . .

Oh sa waga tui, kui lahe,
 tegudes ja kõnes mahe,
 sula mesi igapäew. . . .
 Peeter elas nagu taewas,
 naisukene suus ja kaelas —
 „kallis Peeter“ järjeste. . . .

Nii läks terve nädal mööda
 selges armus, ilma tööta
 kui üks silmapilguke.

Aegamööda tõusid pilwed,
 „ingli“ pähe tulid sarwed —
 harjake lõi punaseks:
 juba wõtmised külisesid,
 sõimusõnad helisesid,
 Kaieke läks karuseks.
 Püsti tõusid siidjuuksed,
 pürr ja pürr ju käisid ukсед,
 wälku lõi ka sagedast. . . .
 Alati nüüd Peetri toas
 elus pagan — tanu peas —
 rahu oli kadunud. . . .
 Sõimamine üles tõustes,
 wandumine maha heites —
 Kai saan'd karuohakaks.

Kaua ootas waene Peeter —
 naisuke ehk pöörab ümber,
 läheb jälle lahedaks.
 Küll ta manitses ja palus:

„Armas Kai! Mu magus, ilus
 naisuke, jää rahule!“

Mida enam Peeter palus,
 seda hullem naine hulus,
 kääksus, raaksus hirmsaste. . . .
 Ikka oli Kaiel õigus,
 hambad risti, kõrwad longus —
 riid ja kära igapäew. . . .
 Nõnda oli Peetri elu
 igapäine hingewalu;
 ei tal maits'nud söök ei jook,
 tundis aga tulist häda,
 kaebada ei wõinud seda —
 sõbrad naersid muidugi.

Wiimaks, suure häda järel,
 tuli meie waesel Peetril
 kaunis nõu, mis awitas. —

*) Waata pilt ja elulugu nr. 11.

„Kaiekene,“ ütles tema,
 „sind on sinu õnnis ema
 väga wähe kiigutan'd.
 Sest ma olen raha maksnud,
 suure kiigu teha lasknud,
 suure wöö ja mähkmed ka.
 Kui sa homme jälle kãrad,
 ikka lõugutad ja plãrad.
 küll sa näed siis, mis ma teen —
 oma käega mässin ise
 kinni sind, ja kiigu sisse
 panen ma, ning laulan siis:
 Äiu, äiu, kussu, kussu,
 äiu, kallis naisuke!“

Nõnda ütles mees ja tegi
 teisel päewal, kui ta nägi,
 et muu nõu ei aidanud.
 Kai küll kãsa, jalgu peksis,
 Turtsus, karjus — Peeter mässis
 wagusi ja kussutas:

„Äiu, äiu, kussu, kussu,
 äiu, kallis naisuke! . . .“

Oli naine mähkmes kinni,
 tõstis Peeter kiusupunni
 kikiwarwul kiigusse. . . .
 Nüüd ta pani piibu suhu,
 istus kiigu kõrwa maha,
 nagu lapsehoidja teeb.
 Naine röökis lapsemähkmes,
 hulus, sülitas ja ähkis
 nagu tige kassike, —
 tuli purtsas suust ja silmast,
 soowis Peetrit siit maailmast
 täie suuga põrgusse.
 Küll ta kiskus, tegi imet,
 iga seltsi sõimunimed
 andis kallil' Peetrile.
 Kүүntega ta juukseid kista,
 silmad peast wälja pista.
 lubas täie wihaga.

Wagusi kõik Peeter kuulis,
 Tasahiljukeste laulis
 kiigutades edasi:

„Äiu, äiu, kussu, kussu,
 äiu, kallis naisuke. . . .
 Kaieke, kui süda jahtub,
 kassiwiha sinust lahkub,
 jãtan kiigu paigale. —
 Mis su ema wähe teinud,
 on nüüd minu teha jäänud —
 wagusaks sind kiiguta. . . .
 Äiu, äiu, kussu, kussu,
 äiu, kallis Kaieke!“

Wiimaks jõudis õbtu kätte,
 Kaiel tuli teine mõte,
 wiha hakkas lahkuma —
 Nüüd ta nuttes ära nägi,
 et tal Peeter õigust tegi,
 see ta südant parandas.

„Armas Peeter, anna andeks,
 wõta jälle mind su naiseks,
 ei ma enam käratse. . . .
 Sinu sõna tahan kuulda,
 tülitã kõik talitada —
 lase lahti, Peetrike!
 Jumal kuuleb, mis ma luban,
 kõik mu wanad kombes jãtan
 maha tänapãewaga!“

„Olgu aamen,“ ütles Peeter,
 hakkas Kaie kaela ümber,
 süda läks tal haledaks. . . .
 Wõttis naise kiigust wälja,
 mässis lahti, tegi nalja,
 kiigutas weel kãte peal —

„Äiu, äiu“

„Mis sa nüüd teed, Peeter, ära hulla! . . .“

Nõnda elasid nüüd nemad,
 kadun'd olid riisusõnad
 kuni elu otsani. . . .

Et nüüd naine teiseks läinud,
 seda oli kiigu teinud —
 mehed, pange tähele!

Äiu, äiu.

Wäljamaalt.

• Pariisist. Kuudas Pariisi „Suure Doperi“ töölised oma palka kõrgendasiwad. Portugali kuningas Manuel oli esmaspäewal „Suures Doperis“ Gounodi „Fausti“ waatamas. Waemalt oli esimene waatus alganud, kui kõik elektritöölised, arwu poolest 35, näitejuhile teatasiwad, et nad peale esimesewahaja näitelawa pimedaks jätawad, jaali aga edasi walgustawad, et pealtwaatajate seas mitte segadust sünnitada 70 masinisti lubasiwad elektritöölisi jeltjimeheliku tunde poolest toetada. Nüüd oli teatri juhatusel hea nõu kallis. Etenduse poolelijätmine, nüüd, kus naabririigi kroonikandja publikumi seas wiibis, oleks juurt ifandali sünnitanud. Ei jäänud muud üle, kui läbirääkimisi algada. Töölised juhatajiwad teatridirektori lähemasse kortsi, kus elektriindikadi juht „kuningas“ Pataud, nagu teda Pariisis nimetatakse, wiibis. Seal kirjutati leping alla. Pataudil oli juba lepingukiri taskest walmis, mille järele tööliste päewapalka 25 senti wõrra kõrgendati, ja nüüd wõidi etendust korra järele edasi anda, ilma et jaalis wahajuhutustest midagi oleks märgatud. Ajakirjanikkudel oli lugu aga warsti teada.

Amerikast. San-Franciscos algas Eesti näitemäng 1907. aastal „San-Francisco Eesti Sotsialistijeltsis“ M. Freibergi eestwõttel, juhatusel ja kaastegewusel. 25. jaanuaril 1908 mängiti esimene näitemäng, Ernst Pohl ja Tõnissoni „Boijsmehed“. Mängijad oliwad herrad M. Kernof, M. Freiberg, D. Saarland, J. Metjolo, J. Mulkjon, K. Raba; naist.: proua M. Saarland ja neu Krutop.

Siis on weel mängitud „Laenatud jaba-kuub“, „Karu“, „Loreida“ ja Mändmetja „Neli päewa“.

Praegu töötab näitejeltskond M. Freibergi juhatusel täie hoole ja agariwega edasi. Etendujele tulewatest mängudest wõiks nimetada „Põhjas“ (praegu harjutusel), „Särk-järgult“, ja mõned muud.

Praegustest mängijatest wõiks nimetada herrad M. Kernof, D. Saarland, J. Leopas, M. Freiberg, J. Metjolo, Eller, Hermann, Domingas, Mulkjon, Anderson, Fuks, Norman ja Mölder; naist.: proua M. Saarland, neiu J. Behn, Rajt, Annus, Kus.

Jaapanist. Tembeldatud teatriskäijad. Igal pool on kas piletid wõi kontrollmargid teatriskäijate pääsetähtedeks, kuid neid antakse edasi. Jaapanlased on jelles asjas targemine teinud: igauks, kes teatrist wah ajal lahkub, annab kontrollõrile lätt ja jee paneb käe peale templi. Nii wõib tembeldatud mees lahkuda ja jälle tagasi tulla. Nimult kätepeiemine wahaeagadel ei ole hea. See maksjaks poole piletit.

Wenemaalt.

Peterburist. „Peterburi Teatajas“ awaldawad mitmed pealinnas teeniwad Eesti joldadid pealinna „Eesti Noorespõltsi“ eestseisujele jelle eest jüdamlist tänu, et need pealinnas olewaid alamwäelasi (eestlasi) oma pidudele ilma maksuta lubawad ilmuda.

— Nende päewade sees anti ülema trüükwalitjuse poolt Karpowi uue 5-waatuslise näitemängu „Chamaeleoni“ ettekandmiseks mänguluba.

Kroonlinnast. Eesti Heategew jelts pani 14. novembril muusika- ja näitemängu-õhtu toime.

Ettekanded: tenorijoolo ja prl. M. Hermann Klaverimäng, oliwad meeldivad. Riigamuti mängiti B. Björnsoni 2-waat. „N o o r p a a r i“ läbisitliku hästi ladusalt. Osavõtmine oli kaunis rohke.

—Z.—

Samaraft. Kirglike ja wältawa aplaudismentide maru järele tuli wiimati uue Wan-Brand näitelawale. Kui eesriie kõrwale waihus, siis nägi publikum neiu, kes õnnelik oleks pidanud olema, et temale kiitust jagati, nutrat.

Shtomirist. Teatriline-ajakirjandusline konflikt. Millegi etenduse ajal tagandati kõik kohaliste lehtede ajemikud entrepreneurid poolt teatrilt ära. Samane intjident kutjus linnas intelligentide ringkonnas rahutused päewa-walgujele. Ajakirjandus wakis aga diplomatilisel põhjusel. Nähtawaks tagajärjeks oli teatrikuulustuste ajalehtedes mittetrükkimine.

— Linnateatris hakkas keegi Katzharowski määratjema, karjuti „tulekahju“. Rahwas läks rahutuks. Paljud lapsed ja naisterahwad jäiwad wiiga. Suure waeuwa järel läks korda wiimati publikumi rahustada.

Rischinewist. Siin oli nüüd „jaatanliste“ piicede nädal. Entrepreneur M. L. Suhodolski ei tahtud teistest maha jääda ja tuli lõpuks weel Poolakeelest tõlgitud näidendi „Saatanawõimuga“ turule.

Dashtendist. Näitelawalilised skandalistid. Wäike-Wene entrepreneur Zwanow-Quitto, kes Andriantis teist korda trupe kokku kogus, põgenes ära. Sedajama tegi ka tema jälgis käies teiserliku teatri artist M. Petipa Kokandis, kui ta trupe kokku kogus, nende kautsjonijummad omale jättis ja õhjel ära põgenes.

Kodumaalt.

Tallinnast. Laupäewal, 21. mängiswad hr. Otto Peterjoni õpilased „Lootuse“ jaalis L. Koidula „Särane mulk ehk jada waffa tangujoolo“, mille kohta ma näidendi ettekandmise mittenägemise pärast midagi ütelda ei tea; peale selle toodi aga weel teine — M. Tschehow'i 1-waatusline naljamäng „Karu“ — ette. Olen jeda ettekannet kuni tüdimuuteni näinud ja ise ka osaltjena näidelnud. Sel õhtul toodi ta wõrdlemisi kehwaeste ette. Lootsin herr Peterjonist rohkem, isegi diffstion polnud küllalt hea, Trilljäärw on Karu, mõisniku, oja parema mõjuga ette toonud. Ka lese mõisaproua mängija oli nõrk, ainult teenijaga wõis rahule jääda. Mina tōin omal ajal teenija oja ehk kahwatunalt ette. Rahwast oli õige rohkeste.

— oot —

— Laulukunsti eden dam ise ks määras „Lootuse“ jelts oma peakoosolekul 1100 rbl., mis kõigeti kiidetaw on. Juba enimem lastis

„Lootus“ anderikkamaid isikuid oma kulul laulu-tundides käia ja mõned nendest (Saks, Wessjon jne.) astuwad praegu juba „Estonia“ teatri-etendustel ette. Teised jatkawad oma õppimist. Soowime jarnastele otjusetegemistele ka teistes jeltjuses hoogu.

—oot—

— Laupäewal, 28. nowembril toodi „Lootuses“ S. M. Parni algupäraline 3-waatusline, 4-pildiline draama „Nanna Mein“ ette. Ma ei hakka siin tükki ennast kritiseerima, sest „Eesti Postimees“, „Walgus“, „Революция в Эстонии“, „Revalische Zeitung“, „Wirmaline“, „Dewit“, „Postimees“ ja „St. Petersburger Herald“ on jeda mitmel korral ja puhul teinud, kui näidendit weel „Kadeweise ohwri“ nime all näideldi. — Kui Nanna Meinu, Salme ja mõnede teiste osad mitte küllalt rahuloldawalt üle näitepõranda ei liuglenud, kui mõned üffikud osalised wahest endid piinlikus seijukorras tundsiwad olewat, kui monologid liig pikalt ette toodi, kui Kattenbrun „üle wiskas“, siis wõiks jeda wahest jel weidi wabarawal põhjusel andeks anda, et näitlejad näitelawalilise etteaste poolest liig noored oliwad ning mitmed pealegi esimest korda näitepõrandale tuliwad. Pathoslistel kohtadel oliwad ühel osal publikumil pijarad silmis. Rahwast oli nii palju, nagu jeda „Lootuse“ ruumid harwa on näinud. Seda põhjust wõiks wahest sellega seletada, et Eesti algupäraliste tööde ettetoomisel iffa rahwarohkus „Lootuses“ silma paistab, ning nii oma töödel kilgetõmbawus ei puudu. Autor kutjuti mitmed korrad wälja. — Teen nüüd weel mõned näpunäited ja peatan halbtuste juures, mis mulle jel õhtul silma torkasiwad.

Näitujeks pole mitte jünnis enne aplaudismentijid jagama hakata, kui muusika oma melo-draamalist mängu lõpetamid pole. Teise waatusje järel tõusis eesriie eimem, kui Tiin piisti tõusta oleks jünnud. Wiimases waatusjes läks Salme waimuna ilmumine täieste nurja, puudus effekt, mis autor ette on joonistanud; ka oleks näitelawaliline hämarus juurem pidanud olema, ning illuminatsjoni puudus andis ennast filmatorkawalt tunda. Loodan, et „Nanna Meinu“ teistkordjel ettetoomisel (mis, nagu kuuleme, lähemal ajal jünnib) niinu märkused arwesse wõetakse. — Kui loqu publikumi juur enamus waimustatult käja plakjutas, siis polnud „jeltskomategelase“ hr. Sch—ri ihearwamijele jäämine wilistamijele awaldufega midagi muud, kui inetu korrafegamine, ning mitmedki naisterahwad, kes minu tähelepanemist jelle peale juhtisiwad, hindasiwad jarnast ijandat põlgtujega. — Kuluarides oli kord kõigeti eeskujulik, maha arwata aimult hr. „näojumestaja“ Karu kaebtus, et pääjeltähtejid markideta müüdi (mida aga publikumi rohkearwulijele piduleilmumijele tagajärjel aja-puudufega seletati). Igatahes on jarnane wäljaste liig alatu ja muuskiriline, kuigi tähendatud

ijit oma tegewust wahest kõigeti korrektlijeks peab.

Polgumuusikaga etenduse ajal wõis ikka weidi rahule jääda, kuid tantju ajal oli see armetu wilts leierdamine. —oot.—

— Lutheri rahwamajas toodi pühapäewal, 29. novembril Heijermansi 4-waatusline draama „Kuues käsi“ hea mõnuga ette. sic.

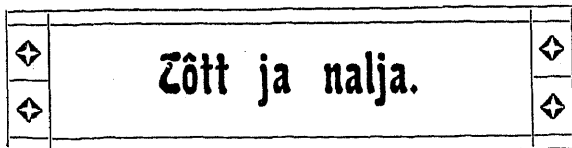
Wäike-Maarjast. Nagu „Pst“ teatab, olla wäikemaarjalased nõuks wõtnud tulewal juwel juuremat maakonna-laulupidu jarnast muusika-päewa ära pidada. Geskawasse olla meeste- ja jekakoori laulud määratud, mis enamaste tulewase Tallinna laulupidu lauludest wõetud on, nõndajamuti ka muusika-mängutükid. Peale ühiskoorida astuwad ka weel üffikud laulu- ja mängukoovid ning kunstlauljad üles. Kõnepeidajaid tahetawat wäljast paluda.

Tartust Gesti Kirjandusejeltji hääle kandja kuukiri „Gesti Kirjandus“ läheb oma siju poolest mitmetekijemaks. Lehe wiimases, j. o. novembrilise numbris lõpeb W. Reimani uurimisetöö „Paala“ lahingu, Lembitu maalima Leole-Lõole ja Paala jõe kohta. See kirjatöö toob kodumaa ajaloo ja pinnatundmise kohta selgust; meil tuleb tahes ehk tahtmata laialilagunenud ektiarwanijest, nagu oleks Wõltsjamaa jõgi Paala jõgi, mille kaldal Lembitu maalim jeeis ja mille ääres „Paala“ lahing löödi, wiimaks lahkuda. Hoo- las uurija on oma järeldusi tubliste põhjenda- nud, kuid ta kutsub siiski teisi asja selgitamiseks wastu rääkima. — M. J. Eijen'i selgitus „Hansu ja wanapagana“ juttude kohta näitab, et Hansu ja wanapagana lugu nagu juur puu olla, mille oksjad üle juurema jao Europa laiali on laotatud, wõib olla weel kaugemalegi. — M. Jürgensteini „Gesti wanad mängud“ kõneleb küll wanadest mängudest, kuid laheb hoopis uut walgust meie wana waimuilm

peale paista. M. Jürgenstein näitab, et ka wa- nadel eestlastel oma näitekunst ijeiseiwalt ida- nemas oli. Gesti rahwa näitekunsti esimejed idud peituwad just wanades mängudes, millest kullimäng, lambamäng, jeamäng, määrämäng, nukumäng, r'bumäng, jõelämäng, udelämäng, pajamäng, pulmamäng, kiijapiitidmine ja tedre- laitmine kirjeldatud on. — Gdasi leiame Peeter Eichenfeldi paberite järele „Esimese Pühajärwe jõja“ kirjelduse, mis meile minewikust waga selget pilti pakub. — Kirjanduslise ülewaate all harutab W. Reiman „Postimehe juubeli- albumi“ ja leiab selle raamatu tänawuse aasta tähtsana ja parema ajaloolise kirjatöö olewat. — Gdasi jarjab R. M. Hindrey H. Turpi raam- matut „Kirjad tütrele“. — Siis on jelles numbris weel weel J. Kulle poolt armustused Herbert Gau „Tähtede poole“ ja M. Rigoli „200 palwe“ kohta. — Lõpüks, juuli ja au- gustikuul ilmuud nute raamatute nimekiri ja Gesti Kirjandusejeltji üleskutje auhindade annetamise pärast. — Numbril on kaajas G. Kirjandusejeltji protokollid lkt. 57-80. — Kuna kuirja toime'ond kõigiti lehe tublidust piitab tõsta ja ikka uusi jõudusid lehe ümber kogub, wäljaandmise kulud aga juured on ja 60" lugejat kunagi nüisugust ajakirja ülewal ei jõua pidada, siis tohikime küll meeks aastaks lehele palju juuremat lugejate ringtonda joowida.

Walgast. „Pst.“ kirjutab: Põidude hooaeg näib meil kõrgemal tipul olewat. Pea ühte õhtutki ei lähe mööda, kui siin ehk seal jeltjis ei pidustataks. Kõige juurem tõmbewõim näib ikka „Gäde“ kirjufel olewat Kuna Tartu „wa- nemuislajed“ oma tubli küllakosti laupäewal 14. jkp. Karstusejeltji jaalis ainult „poolele jaalile“ wõisjwad pakkuda, olla „Gäde“ kirjufel, kus „direktori herra tuluõhtut“ „eme Walgas kuulmata ja nägemata toredusega“ peetud, „puu- päästi täis“ olnud. Jah, „maitse üle ei wõi waielda,“ ütlewad juured kui wätkjed „jakkad“.

Lind, kes naljatada armastab.

Amerikas elutsen r o a d r u n n e r (umbes „hulgus“) nimeline lind, ei armasta ühti nalja teha, waid teeb wahete peal ta felmustüfka. Tema on umbes kanafarnane, aga tal on sabajulgedes rohkem mõistust kui terve kanalauda eluiffudel. Kõige pealt armastab ta ümberhulkujatele koertele wingerpuuši mängida. Kui koer ühte roadrannerit wäljal näeb, siis haffab ta teda kofe taga ajama. Lind jookseb siis parajate suurte sammudega edasi. See äritab koera rohkem taqaajamifele, aga mida rutem koer taga lihtab, seda rutem kaob ta saaf cest ära. See kestab nõnda taua, kui koer wäsinult seisma jääma peab; siis otsib roadranner usfiifid, nagu ei oleks ühtegi waenlast ligibal. Kui see koerale meeldib, siis wõib endine mäng uueste peale algada.

Bahemat nalja teeb luistikas lind heameelega flapermadudele. Leiab ta ilbe niifugufe magamaft, siis taagutab ta ilhe oma kaafale juurde, seal kannawad mõlemad ofaslehti fofku, mida nad ümberningi mao ümber paigutawad. Kui nüüd piiramiseföö tehtud on, siis äratawad nad mao nokafööfidega ülles ja lenkawad ilhe weidi maad eemale, et oma felmustüfi tagajärge waadelda. Madu katjub ära roomata, ei leia aga ofste tõttu ühtegi pääfeteed: a jääb wangi, kuni nälg ta tapab.

Kalifornias ei ole see mitte imeafi, furnud madufid niifugustes ofasaedades leida, ja loobufuuritab panewad mao tragifalifku ofasafantust roadranneri süüfs

„Rhw. Pmlt.“

*

Neli päewa söömata ja juumata,

ileni läbi märg, leiti 59-aastane Anu Martinfon 13. ffp. Belle-Gidapere mõifa rabaft sambla fiffe wajunult, nagu „Rostimees“ teatab.

Nimetatud eidefe oli 9. ffp. kella 6 ajal rabaife lubanud kuremarju oftima nimina ja funi 13. weel mitte tagaft tulnud; asjast anti Wana-Wändra politifeifordnikule teada, kelle korraldufufel rahwas oftima läks. Git leiti ülles; tal oli elu weel fees, tundis fõif tuttawad ära ja tahtis fargeste fiilita ja juua, mida ta ettewaatlikult anti. Ta kaebas, et tal marjaofimise ajal faeluwarte seas pea uimafeks oli läinud, nii et ta wäsinult tundes pikalt heitnud. Whm jadanud tal fõrwaft fiffe, aga liigutaba pole ta mitte faanud. Ta olla kurna tundnud. Nähtawaste on see pikaldane söömataolek märja sambla fees eide peale rafeste mõjunud.

*

Näitelawalised wanafõnad.

Mängi, aga ära üle wista.

Kui kasfas raha on, wafi siis nõua patfa.

Kui ei meeldi, ära kuula, aga laulu ära fega.

Soriffleuri sõprus on näitlejale fajuks.

Wamianil on päewas kolm romani.

Fimäitleja sõnnu peale ainult naerida.

Wene feelejt — oot —

Feodor Mihailowitsch Dostojewski

sündis 1821. aastal Moskwas Mariinski haigemaja staabi-
arsti pojana, kuna tema ema (sündinud Netschajewa)
intelligent kaupmeeste perekonnast oli. Oma hariduse

sai ta Tschernaki pensionis ja pärast insheneridekoolis. Ohwitser olles luges ta õige palju Prantsuse, Saksa ja teiste rahwuste klassikuste töösid, iseäranis meeldiswad temale Hoffmani ja Gogol, millede mõju tema mõnedes töödes tunda on. Oma esimese töö „Waesed inimesed“ kirjutas ta kooliajal õseti. 1814 a. wõttis ta ennast wäteenistusest wabaks, ja nüüd ilmusiwad järjekindlalt „Kaksik“, „Perenaine“, „Walged ööd“ ja teised. 1849. a. sai tema kirjanikutegowusest kriips üle tõmmatud. 22. aprillil wõeti ta Petraschewski asja pärast wangi, waid Peetri-Pauli kindlusesse, kus temale 8-kuulise wangisolemise järele surmanuhtlus kuulutati, mis aga sunnitööks ümber muudeti. 4-aastase sunnitöö järele wabastati ta ja pandi kusagile Siberi bataljoni lihtsoldatiks. Haruldase tugewusega elas ta hirmsa katseaja üle. Ta oli nõuks wõtnud sunnitöölt terve inimesena wälja tulla, ning tegi kõik, et ennast kehaliiku ja waimlise kõdunemise eest hoida. Sunnitööl walminesiwad ka tema „Kirjad surnud majast“. 1857. a. astus ta kellegi lesoga, kello poega ta nüüd toitma pidi, abielusse. Sel ajal oli tema majanduslino seisukord wäga wilts. 1858. a. alates wõidi tema töösid jällegi trükis awaldada, aga nüüd pidi ta palju kirjutama, et ära elada. 1859. a. lubati toda Siberist ära tulla. Esmalt läks ta Tweri ja pärast pealinna, kus ta „Aja“ faktilikaseks redaktoriks hakkas. 1863. a. pandi leht Strahowi kirjutatud juhtkirja pärast kinni, ja Dostojewski langes suurde puudusesse. Tema naine suri ära, ta ise pödes kaua. Sel ajal kirjutas ta oma „Kuritöö ja karistus“, mis temale head sissetulekut andis. Nüüd astus ta teist korda abielusse ja selles ilmumise sai ta rohkem perokondlikku õnne maitsta, kuid siin tuliwad wõlauskujad teda warstigi kiusama, kollode eest ta wäljamaale pidi pügenema, kus ta neli aastat suures puuduses elas. Nüüd ilmusiwad tema „Idiot“ ja teised. 1876. a. hakkas tema „Kirjaniku päewaraamat“ ilmuma. 1878. a. oli tema majanduslino seisukord juba nii kaugelt paranenud, et ta wõlgadest wabanes ja oma laste peale wõis mõelda. 1880. a. Puschkini mälestusepäewa puhul peotud kõne ilmus trükist mitmos kümnes tuhandes eksemplaris ja „Wonnaste Karamasowito“ ilmumise puhul oli tema kirjanikuau ja kuulsus kõrgemal tipul, kuid nüüd tuli lõpp, sest surm surus tema silmad 1881. a. 28. jaanuaril igaweseks kinni.

Moyeri wonkeelsest konwersation-lexikonist.

—oot—

San-Franciscos. A. F. — Nrid 11, 12, 13, 14 ja 15 saatsime: Kiri.

Kroonlinnas. I S. — Kaasanded ilmuwad lähemates numbrites.

Tartus. „Noor-Eesti“. — Kõige palawama tahtmisega oleme walmis Teile soowi täitma.

Suhumis. A. R. — „Luiga Liisu“ 10 eks. saatsime, lubaraamatu leiata pakis. Terwiseid.

Paidos. A. S. — Järelejäänud nrid wõite tagasi saata. Rakwores. K. T. — Nr. saatsime.

Jõhwis. T. Kr. — Andke teada, millal otendate „Luiga Liisu“. Lubaraamatu leidsite? Terwiseid.

Narwas. I. P. — Cotan kirja?

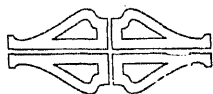
Tallinnas. M.-i. — Et ilmu.

Pühapäeval, 6. detsembril 1909. aastal.

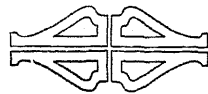
Eesti Muusikafeltsis

„PANDORINIS“

toimepandawa

Pidu-õhtu

EESKAWA:

S. A. Parmi algupäraline 5-waatusline, 2-pildiline draam

„Luige Liisu“.

Djalifed:

Tõnn jõukas mõisarentnik . . .	hr. W. Teimann	Dr. Hammer, freijarst . . .	hr. Sonets.
Elisa, tema abikaasa . . .	neiu Lindmann	Sibul, Tõnni toapois . . .	hr. Omaun.
Luige Laos, taluomanik . . .	hr. Mägi.	Juula, kerjus . . .	neiu Lehtmets.
Anu, tema abikaasa . . .	pr. Leoni.	Mart	hr. Rei.
Liisu, nende tütar . . .	pr. Teimann.	Tõnu } mõisateomehed Tõnni juures	hr. Ellmann.
Philip, Laosi kaswandik . . .	hr. Rosberg.	Jaak }	hr. Alberti.
Kannuse Rein, kohalik wallawanem	hr. Janson.	Miili }	neiu Kurme.
Mts, tema poeg . . .	hr. Nõgu.	Mari }	neiu Põmm.
Sontag, meremees . . .	hr. Luit.	Maali }	neiu Galjas.

Mängupaik: Gestimaal, mõisas ja talus.

Meg: Nemi.

- I. järt. — Dotamata kostlased (Siin saarel Luige talus).
- II. järt. — Sunnitud lahkumine (Metsa koht Luige talu lähedal).
- III. järt. — Waranduseriisuja (Tõnni mõisas).
- IV. järt. — Kuidas külw, nõnda lõikus (Tõnni mõisas).
- V. järt. — Kurb jällenägemine (Luige talus).

- I. pilt. — Unes.
- II. pilt. — Ilms.

Tants, konfetti, Amori post jne.

Päasetähed: Meesterahwad 50 ja naisterahwad 35 kop. ühes tantsuga.

Hakatus kell $1\frac{1}{2}$ 8 õhtul, lõpp kell 3 öösel.

S i i u :

1. järe.

Lolluhke wallawanemu Kammuse Rein on firiku-
kõrtis taluperemehe Luige Laose purju jootnud
ja temalt oma poologarale joodikule pojale Itstile
tema tütre Liiju kätt palunud, mida ka Laos on
lubanud, millest ka Liiju kuulnud on ja oma
armisale Philipile teadustab. Tinnuwad kojilased.
Amu ihtab aga Philipit oma wäimeheks, kuna
Laos antud sõna tahab pidada ja wallawanema
äskitujel oma kaswandiku Philipi majast wälja
kikutab.

2. järe.

Liiju läheb talu lähedale metja ja kurdab
loodusele oma karni jaatust. Siis ilmub kerjus
Zuula, kes teda trööstib ja oma weel kureemat
minewikku jutustab. Zuula lahtub ja Philip
ilmub, reisipaun õlal. Siin wannuwad nad teine-
teisele igawest truudust ja lahkuwad.

3. järe.

Philip astub Gesti soost mõisaomaniku Dõnni
juurde teenistusesse ja hakkab kurbja kohujaid
täitma. Sellest järgust wõib näha, misjagune
eksplaatator Gesti soost kapitalist-kodanlane olla
wõib. Philip lastatse siit jellepärast ametist lahti,
et ta teomeestega inimlikult ümber käib. Mõisa-
proua, kes Dõnnile ainult raha pärast oli junnitud

näieks minema, on Philipit armastama hakanud.
Philip küsib Dõnnilt, kus tema wanemad on ja
kes nad on, aga Dõnn ei ütle neist midagi teadwat,
kuna ta ise Philipi küsimuse üle ära kohkub,
jutustab aga jeda oma näise. Elale ja teatab,
et ta Philipi päranduse on rõõwinud ning sellega
oma rikkusele alguise pannud

4. järe.

Eme äraminekut istub Philip mõisa aias ja
kurdab oma jaatust. Mõned mõisateomehed tule-
wad temale lahkumise üle kahjatjust awaldama,
pärast ilmub ka mõisaproua Ella, kes Philipit
mõisa palub jääda, oma kurba elusaatust jutu-
tab ja temale oma armastust awaldab. Philip
lõtkab tema armastuseawalduse tagasi ja teatab,
et ta Liijule truuks on lubanud jääda. Philipi
isa ilmub sinna. Dõnn kohkub ära ja lajeb enese
maha.

5. järe.

Luige Liiju on küitusehaiguse mõjul juremas
haige. Haigusepalawikus näeb ta unes, et Zuula
waim tema ette ilmub ja teda ära tahab wiia.
Näeb ka, et Philip tagasi tuleb. Tema isa
jõidab mõisa arsti järele. Oma walwab tema
woodi ees. Wiimati ilmub ka Philip oma ijaga
ja Liiju isa arstiga tagasi, aga seljamal filma-
pilgul jureb Liiju.

Ajakirja „Noor-Eesti“

ettefellimine 1910. aasta peale on alganud.

Esimene nummer ilmub detsembri algul tänawa aastal.

Esimestes numbrites leiduvad järgmistele kirjanikkude ja kunstnikkude tööd:

J. Alarik, Joh. Adamson, K. Alexander, Georg Brandes (Daani), W. Damberg (Läti), E. Enno, Viktor Eglit (Läti), Johannes von Guenther (Balti-Saksa), W. Grünthal, M. Heiberg, Ed. Juhanson, P. Juschkewitsch (Wene), Niino Kallas (Soome), V. Koskenniemi, (Soome), N. Kistner, Eino Leino (Soome), Bernhard Linde, J. Lintrop, K. Mägi, K. Menning, A. Perli, J. Randvere, A. Schnicker, Gustav Suuts, J. Suuts, K. Skälbe (Läti), E. Tammes, M. H. Tammsaare, A. Taja, Fr. Tuulas, N. Triit, A. Uurits, Harald Williams (Inglise).

Tellimise hind: aastas postiga 4 rbl., ilma 3 rbl. 50 kop.; pooles aastas postiga 2 rbl., ilma 1 rbl. 75 kop. Üksik nummer maksab 75 kop. Alastas ilmub 6 numb. à 100 lhf. Alasta- ja poolaasta-tellijad saavad „Noor-Eesti“ wäljaandeid 30 % hinnaalandusega. Kuulutuse hind: terve lehekülg 12 rbl., pool lehek. 6 rbl., weerand lehek. 3 rbl.

Talituse ajemil on K. Sööti raamatukauplus Tartus, Aleksandri uul. nr. 5. Tellimisi ja kuulutusi wõtawad vastu järgmised raamatukauplused: „Postimees“ Tartus, M. Busch Tallinnas, „Ihiselu“ Peterburis, cand. E. Enno Walgas ja Riing Pärnus. Kus talituse ajemikku ei ole, seal palutakse otse talitujelt tellida.

Toimetusele määratud kirjade aadress: Ajakiri „Noor-Eesti“, Tartus.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja: Gustav Suuts.

Toimetuse sekretär: Bernhard Linde.

Kõik uurid ei ole wastupidawad

jeft kudas neid ka puhtuses ei hoiä, ifka tekkib tolm läbi kapslite mehhanismusesje ja jegaq nende käiku. Meie joime Schweitsfist uuema fiskefedeqa patent taskutellad nr. 51308 (jeniajani pole

farnajeid weel mitte olnud), mis kõikidest teistest uuridest jelle poolest paremad on, et nende mehhanismus kindlaste warjatud on ja awamise-pool kiuri ning kõik numbrilaualt näha ja nii tolm kudadgi mehhanismusesje ei pääse. Peale jelle on need uurid sinisest (mitte mustast) terasest, aga uuemoelised, koguni õhufesed, rublatüki patfufed. Mestkeramine 40 tunni järele. Käik 15 kivi peal, ilustatud tore wälimus (waata joonistus), anker. Hind ainult 3 rbl. 25 kop., 2 uuri 6 rub. Saadetakse wälja minutilise õige käigu ja 6-aastase wastutusega. Finna tutwustamifeks jaadetakse igale tellijale tore Brantfufe „Doublet“ kullast ja Pariji krowiga jõrmus hinnata. Uurid jaadetakse järelnaifuga, fiskemafjuta, iga 2 uuri pealt 40 kop. jaatmiferaha rehkfendades (Siberifse 75 kop.). Doredad, moodjad praegufest uuest kullast fetid ripatfitega 75 ja 150 kop., 2 keeruga 250 ja 350 kop. Aadress: Т-во „Элекціонъ“, Варшава, отд. 58.

Kõikfugu kunstlikud päewapiltid, nii ja

piltide suurendamised

jaawad üksnes minu juures odawalt ja hästi walmistatud.

Kunstnikkudele ja näitlejatele teatud %.

Päewapiltmik Alex. Jurich;

„Luige Liisu“

kohta jaame kirjafid, et ettekandmise honorar 10. rbl. liig kallis olla. Kõdigile teatame jellepärast fiin kohal, et hind kokfuleppimise teel odawamaks jactaäse.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Birk'i auruwärwimise ja keemikalise
puhastamise wabrik
Tallinnas, Maakri uul. № 23.
Esimene ja suurem Eestimaa.
7 kuldauraha ja „Grand Prix“ 1904-8.

Jas wärwis: willast ja poolwillast riidet, kudu-
koetud kangaid, meeste-, naiste- ja lasteriideid
(terwelt wõi harutatult), siidipearätikuid, shallisid,
pluusisid, paelasid jne.

J Trükib
potisiniseid laudlinasid igä moodi roosidega (uued
toredad proovid); niisama aurutrükiga: laudlinasid,
woodi-, saani-, hobuste- jne. tekkisid.

Riihed Puhastab
keemialikult: köiksugu siidi-, sameti,
willaseid ja poolwillaseid jne. as'u,
kleitisid, jakkisid, ülikondasid, talweasju, päewawarjusid
(warre peal), sulgi, pitsisid jne.

Kardinate pesemine ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ja tulekindlaks tegemine,

Käärib, wanutab, pressib, appreteer-
rib, paamib, dekateerib riidet kõige pa-
remate masinate
abil — täieliku wastutuse all.

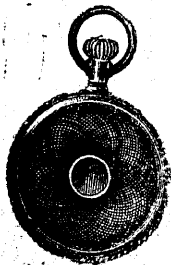
Wõimalikult odawaste.
Ainus nahkade wärwimise koht
Eestimaa.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

300 rubla

kingitust anname igäühele,

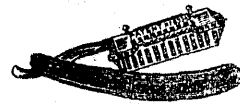

kes tõeks teeb, et minu alamaalnimeta-
tud asjad seda hinda wäärt ei ole,
mis neile määratud, ainult 3 rbl. 85
kop. Soowitan ennekuulmata odawa
hinna eest 12 kasulikku ja tarwilikku
asja: 1) Tore lahtine meester.-tasku-
uur, eht mustast terasest, anker, ilma wõt-
meta 36 tunni sees üks kord üles kee-
rata, kõlawä ja minuti pealt õigeks-
seatud käiguga, 8 a. peale wastutusega.
2) Kett, mis mustaks ei lähe. 3) Nii-
samasugune uuemoline kett. 4) See-
misnahast kott uuri kaitseks. 5) Nahast

rahakott, paremat sorti 7 wahega, mehanikalise lukuga jaiseära-
lik wahe templi jaoks. 6) Kautshukist tempel telija nire, isa-
ja perekonnanimega. 7) Pudel templiwärwi. 8) I. sorti wälja-
maa habemenuga (wabrikumärk „Giena“) 5-a. wastutu-
sega. 9) Nikkelwarrega pinsel. 10) Nikkelkausike. 11) Tas-
kukäekott. 12) Wäga huwitaw ja tarwilik asi igäühele.
Niisamasugune garnitur tsilinder- ehk naister-uuriga 5 rbl.
20 kop. uuest kullast uuriga 7 r. 25 kop. hõbeanker-
uriga, käik 15 kiwi peal, kõik 3 kapslit on 84 pr. I sort,
9 rbl. 76 kop. Saetmise kulud kuni 2 uuri ja saadetuse
pealt 55 kop., Siberisse 85 kop. Saadan wälja järelmaksu
peale ja ilma ettemaksuta. Adr.: Topr. фирмъ Гривоитъ
Шпилевскій, Варшава, С. съюза, 11-83.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

300 rubla tasu

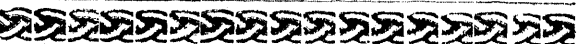
annan igäühele

kes mulle jelgeks teeb, et allnimetatud asjad minu
poolt määratud hinda ei maksa.

Ainult 3 rbl. 95 kop. eest,

ja paremat sorti 4 rbl. 50 kop. ning 5 rbl. eest,
jaadan 22 kasulikku asja: 1) iluja musta mees-
terahwauri, warese terasest, „Inkeri“, tiwidega,
üles keerata ilma wõtmeta, üks kord 36 tunni
jooksul, minuti pealt õigeks seatud, kõlawä käi-
guga, 6 aasta wastutusega; 2) toreda, mitte uus-
taksminewa keti; 3) moodja ripatši; 4) nahkpe
portnõone, 6 jaoga; 5) kautshukist templi tel-
lija nime, isa- ja perekonnanimega; 6) pube-
likeste wärwi templi jaoks; 7) wäljamaa habe-
menoga „Solingen“, I sorti, 5 aasta wastutusega;
8) habemenoga kaitsefütleri, 9) habemearaniijepi-
nissi; 10) nikkelwahukaufiitke; 11) seemisnahkpe
kotikeste uuri jaoks; 12) moodja tikutoosi; 13) u d i e k s
tasustereoskop-plastografi; 14-19) 6 huwita-
wat steroskop pilti; 20) uuriwarjaja wargate eest;
21) tasku-toalettpaegli; 22) huwitawa ja wäga
tarwiliku kingituse. Meedjamad asjad kiinise
tsilinderuuriga 1 r. kallimad. Saatumisekulud 55
kop.; Nafia-Wenemaale ja Siberisse 95 kop.
Tellimised täidetakse kohe — järelnakfuga.
Abresjeerida: Складъ часовъ Ю. АБРАМОВИЧЪ,
Варшава, ул. Грибная 15-83.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rohkem kui 100.000 inimest
loewad siit! **Kuld- ja hõbe-
uurid, sein- laua- ja
äratamiskellad, ber-
lokid j. n. e., grammofo-
nid, kuldsõrmused 56 pr. all, hõbe-
lusikad ja peekrid 56 pr. all, jne. on**

odawad

ainult

L. Pirowits'i

juures

Wiru wärawas, torni kõrwal № 21.

Kõik parandamisetööd uuride, kuld- ja hõbe-
asjade, nii ka grammofonide juures jne. saa-
wad heaste ja odawaste tehtud.

Aupaklikult

L. Pirowits.

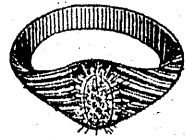

E l a n

Uuel sadama uulitsal, Aleksandrowi majas,
Wiljandi raudejaama wastas.

Ammaproua Graufeldt.

300 rbl. kingitust

jaab igaiks, kes näidata wõib, et meie poolt soovitatud kaup, mille hind seniajani 16 rbl. oli — ühes kasulikkude asjadega, mitte meie poolt määratud hinna 12 rbl. ajemel 4 rbl. 50 kop. väärt ei ole. Tellige ja siis näete.

1) Tore meesterahwa lahtine taskukell, hari-
litust mustast terajest, anterlise, mitte tsilindri-
lise kiwide peal käiguga ja isäralise nupumurd-
mise eest hoidjaga, tolnu eest kaitsewa klaasi ja
kõlawa, minuti peal õige käiguga. 2) Kett Ame-
rika kullast ehk harilikust walgest metallist. 3)
Uudis automaatline kinemotografiripats, tore
tõb kahelordse, muutuwa ja huwitawalt naiste-
rahwast kujutawa läbipaistmisega. 4) Semisnahkne
kotikene uuri jaoks. 5) Uuri wargate eest hoidja.
6) Dr. Kochi pitsapparat suitsetamise kahjulikkuse
eemalhoidmiseks. 7) Wäljamaa töö, nahkne port-
monee 7-jaoga ja isäralise petsatihoidja ofakon-
naga. 8) Gummiist petsat tellija nime, isanime ja
liignimega. 9) Wäripurgikene petjati jaoks. 10)
Harilik, aga isäralise mehhanismusega habeme-
nuga „Solingen“, millega igaiks habet wõib ajada,
ilma et fetselõikamist karta oleks. 11) Nikkelwahu-
kaufikene. 12) Nikkelpinslikene. 13--15) Kolm hõbe
(84 proowiga) ripatist — uul, lootus, armastus.
Kuld (56 proowiga) Amerika briljandiga sõrmus
(waata joonistusel). Rogu see garnitur — ai-
nult 4 rbl. 50 kop. eest ja kui naisterahwa tsi-
linderuur juurde tellitakse, siis 5 rbl. Meester. ehk
naister. kinnised, kolmetordised tsilinderuurid 5 r.
75 kop. Saadan uurid minutlikselt õige käiguga
ja 6-aastase wastutusega wälja. Saadan kobe
peale tellimise kättesaamist ja ilma fisesmaksuta.
Saatmine Europa-Wenemaale 55 kop., Siberisje
85 kop. Tellimised palume firma J. P. Fischelson
nime peale saata. Adress: Т-ов. фирма Я. П.
Фишельсонъ, Варшава, Паяская 14—17.

Hõbeuurid

ainult 4 r. 95 k. eest ja 2 uuri 9 r. 50 k. eest.

Et Schweitziist mil-
legi wabriku litwideeri-
misel määratu arwu
hõbeuurisid osta jaine,
siis oleme walimis neid
poole odawama hinna
eest müüma, kui teised
firmad. Misjao's raha
mustade uuride peale
loopida, kui meie juu-
rest 84 proowiga hõbe-
uuri 4 rbl. 95 kop. eest saate, mis peale 10-aas-
taje tarwitamise wähemalt hõbeda hinna eest ik-
kagi ära wõib müüa. Saadan õhufesed, üliilu-
jad uuemamoelised uurid, kait kiwide peal, metall-
fantas-numbriplate, 40-tunni järele kord üles
keerata „Remontoir“. Kapslid üliilusjate joonis-
tustega. Käik minuti pealt õige, wastutus 6 aasta
peale. Saadetakse järelmaksu eest ilma fises-
maksuta ära. Saatmine 4 uuri pealt 40 kop. (Sibe-
risje 75 kop.). Moodjad hõbeketid 84 proowiga,
toredad, eraldused — 2 rbl. 50 kop. 3 rbl. 50 kop. ja 5
rbl. Adress: Т-во „Патентъ“. Варшава,
Ов. Креста 48, отдѣл. 58.

200 rubla kingime

jellele, kes ära näitab,
et meie kaup mitte ala-
malnimetatud hinnaline
ei ole. 12 rbl. ajemel
jaadame 3 rbl. 95 kop.
eest 17 tarwilikku ja
hinnalist asja: 1) Muist
warese terajest meeste-
rahwa anter- ehk naiste-
rahwa tsilenderuur wõt-
meta, 40 tunni järele
kord uleskeerataw. Wastutus 8 a. peale; 2) tore,
mitte mustalssminew kett; 3) niijamasugune uue-
moeline ripats; 4) seemisnahast kotike uuri hoid-
miseks; 5) uuemoeline nahk portmonee 6-jaos-
konnaga; 6) kasulit asi — Amerika hädahuta
habemenuga „Sanita“, millega igaiks, ka har-
jumata, habet wõib ajada; 7) pintslite; 8) nikkel-
wahukaufike; 9) noateritamiserihm; 10) tore doub-
lettõrmus opalitiwiga; 11) Pariisi uudis „Plas-
tographique“, mis loomulikult igasuguseid tore-
dusi näitab; 12—17) 6 wäga huwitawat pilti jelle
 jaoks. Kõik need asjad saadetakse 3 rbl. 95 kop.
eest, kaks garnit. 7 rbl. 40 kop. Tellimist jaades
jaadetakse kobe järelmaksuga ja ilma fisesmaksuta;
jaatmisekulud 40 kop. (Siberisje 75 kop.). Niijama-
sugune garnitur, paremad asjad 450 kop.,
kaks garnit. 850 l., kinnised uurid 1 r. kallimad.
Adress: Товарищество „Заря“, Варшава,
Отд. 58.

S. a. juunil. keskel hakkas Amerikas, New-Yorgis, uus eestikeelne

nädalaleht **Nuus Ilm** i l m u m a .

Lehe ülesandeks on töölisklassi harimine ja seisutorra selgitamine. Selles sihis töötades tahab leht wäljamaal asuwate **Cesti** tööliste eneste ja nende ning wälja-, Wene- ja kodumaa tööliste wahel waimuliseks sidemeks olla ning peale selle ka wäljarändamise, tööolude ja maa muresemise ning piiramise kohta **kuulda** ja **õigeid** teateid tuua. Lehes ilmuvad juhtkirjad, sõnumed, jutud, laulud, naljad, piibid jne.

Lehe wäljaandjaks on **Amerika Cesti Kirjastuse-osaühitus** 5000-rublalise põhjuskapitaliga. Praegu on Dsaühitusel juba 90 liiget (nende hulgas 5 feltsi ja organisatsiooni) ja 1200 rubla raha kasfas. Peale Dsaühituse enese ja üskitute inimeste toetawad lehte nii waranduslikelt kui ka waimlikelt kõik wäljamaal asuwad **Cesti** feltsid ja organisatsioonid. Lehte laotakse ja trükitakse oma trükikojas.

Nii suure organisatsiooniga tagajõu tõttu on lehe käimine **kindlustatud**, kuna ka iga waba sõna ja **mõte** wäljamaa lahedamate olude tõttu lehes **ilmuda** võib.

Lehe toimetajaks on **Peter Speel** — endiste „**Nuudiste**“ ja „**Kiire**“ toimetaja.

Peale kohalikkude sulemeeeste on lehel wäljamaal pea igas tähtsamas kohas oma kirjasaatjad ja kaas-töölised. Ka kodumaa tegelaste poolt on lehele rohkesti kaastööd lubatud. Lehe wäljaste kaastöölise hulgas on **Kinda Sürman, Edward Wilde, Mihkel Martna, Hans Pöögelmann** ja teised tuntud kirjanikud.

Lehe hind on postiga:

Amerikas aastas 3 dollarit; wälja-, Wene- ja kodumaa aastas 4 rbl.

„ 1/2 „ 160 senti; „ „ „ „ 210 kop.

„ 1/4 „ 85 „ „ „ „ 110

Üksik nummer maksab Amerikas 6 centi ja wälja-, Wene- ja kodumaa 8 kop. Lehe kuulutuselind on petitrea ruumi eest 5 centi ehk 10 kop. Wähemaid summasid võib postmaksides saata.

Dsaühituse juhatus, lehe toimetuse ja talituse aadress on järgmine :

„**Nuus Ilm**“. 400 E. 123. Str. New-York, City, N. Y. U. S. of America.

„**Nuus Ilm**“ peale mõetakse tellimisi ja kuulutusi kodumaa lehtede talitustes wastu. Soowitaw oleks, et lugejad **Lehe o f e l o h e** New-Yorgist telliktwad. See kergendaks kirjawahetust, kuna ka leht rutemalt kätma mõiks hakata.

Leht saadetakse teele ja kuulutus trükitakse ära ainult siis, kui raha lehe talitusesse on jõudnud.

Amerika Cesti Kirjastuse-osaühituse juhatus.

Zallinas, Walfall ul. nr. 3. — Ревель, Вокзальный бульваръ № 3.

Geimene lestad (hülksid) ja papitööde

wabrik **Geimingal**.

Paberoskilestade (hülksid) ja papitööde wabrik

„Georgi“

Kallinas

enne Tsapal

asutatud 1897. a.

Hülksid kui ka **maisipaberiraamatud**,

kõige paremast Prantsuse riisipaberist, on oma headuse ja puhtuse poolest laialt tuntud.

„**Georgi**“ hülksid ostes võib iga ostja hulge olla, et ta hästi sorteeritud (ilma praagita) ja õige arwu hülksid karkstist eest leiab.

Peale hülksid valmistatakse kõige uuemat süsteemi wäljamaa masinate abil kõiksugu papist ja kartongist asju, kõige peenematest ilukarpidest kuni kõige lihtsamate kragamikarpideni ja kaardideni postisaadetuste jaoks.

Firma „Georgi“

Moodiad, praktilised, toredad

ja õige on ainult meie patenteeritud taskukellad

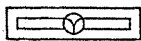
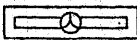
DECADANCE.

Muride korpus on kõige õhem ja wanaft hõbedast, misse graveeritud on mitmesugused joonistused (waata kõrwaljoonistust).

Käik kiwide peal, 40 tunni järele üleskeeratawad. Ei laota kunagi oma alguju ja maksuwad 12 rbl. asemel ainult 350 kop., 2 uuri 650 kop. Naistamajugused naisterahwaste uuriid 450 kop.

Soowitame, et teie ainult **„Decadance“** uuriid wälja kirjutaksite, ja teie olete selle eest mulle alati tänulikud. Saadaw minutilise õige käiguga, järelmaksu ja jissemaksuta, wastutus 6 aasta peale, kellad wälja. Teisemast metallist 25 a. wastutus. Saadetus 4 uuri postiraha 40 kop. (Siberisse 75 kop.). Uueft kullast tetid ihesripatsiga 75 ja 150 kop., kase keeriga 250 ja 350 kop. Aadress: И. Штрумфельдъ Варшава, Св. Креста № 48, отдѣл. 58.

Waba-rahwameelse

ilmawaatega ajalehe

„Kaja“

tellimine kestab edasi.

„Kaja“ on piiräärne, kindla iseseiswuse meelne, oma rahwa kasude eest sõdiw ajaleht, käib neljat aastat, wärdumata kõige nobedamatest noorematest kirjanikudest kaasa aidatud, wälja. Tal on oma trükikoda, raamatukauplus jne., nii et mingisugust kahtlust lehe edasielamise peale olla ei wõi.

„Kaja“ toob iga numbriga „Jutu- ja teaduselisa“ kaasa.

Kesk juunikuud algas lisa ülitore wabrikutööliliste elusse lõikaw roman

„Raua töölised“

ilmuma ja saab peaaegu aasta lõpuni jooksmas; tema kõrwal palju lüh. algupäralisi ja ümberpanekuid.

„Kaja“ annab, niipalju kui tagawara lubab, igale poole aasta tellijale suure kalendri „Rahwa kalender“ ja ka wärwitrukis trükitud „seinakalendri“ ilma hinnata kaasa.

„Kaja“ tellimise hind:

Aasta peale postiga	3 r. — k.	Aasta peale postita	2 r. 50 k.
1/2 " " "	1 " 60 "	1/2 " " "	1 " 25 "
1/4 " " "	— " 85 "	1/4 " " "	— " 65 "

Tellimise ja rahakirjade adress: r. Нарва, СШБ. руб., въ ред. газ. „Kaja.“

Kõik, keda piiräärsete elanikkude saatus ja käekäik huwitab, peawad nimelt ajalehe „Kaja“ lugejaks heitma.

Aupaklikult

„Kaja“ toimetis.

Ankeruur 1 r. 90 kop.

Esimene Schweitsi uuriwabrik „Patent“, et Wenemaad oma isearaliste heade uuridega rohkem tutvustada, on ta neile kutlмата odawa hinna määranud, 10 rbl. asemel ainult 1 rbl. 90 kop., 2 t. 3 rbl. 60 kop. See meester. taskuur on mustast terasest, ilma wõtmeta üles keerata 36 tunni sees 1 kord, „Anker.“ kiwide peal. Wäljanägemise ja toreduse poolest ei jää neist uuridest taha, mis 15 rbl. maksawad. Niisamasugune uue mõeline uur (tsilinder), wäga õhuke, umbes hõbertübla paksune, luulelise numbrilauaga, 2 rbl. 60 k., 2 tükki 4 rbl. 80 kop. Iga uuri eest wastutab wabrik 5 a. : Niisamasugune naister. uur. 1 rbl. kallim (soowi peale ketiga, kett 50 kop.). Saatmine Euraopale Wenemaale 45 kop. (Siberisse 85 kop.). Uuride ladu Т-во „Впередъ“, Варшава, Понская, одт. 52.

Hoidke järaltgemise eest!

Sensatsioonuudis.

200-rbl. kulduuride asemel joomitame meie uuriwad „Sezessia“, mis oma tujuga wälimise poolest luidagi kulduuridest maha ei jää. Korpus on kõige filedam, hõbertübla paksune, Amerika uus kuld, ei anna kunagi oma wärwi ära. Algupäraliste hillejoonistustega kapslid. Sezessia-uurid eranevad teiste seast oma õige käigu ja kaunistilise ilustuse poolest. Kall on kiwide peal. 40 tunni järele kord üleskeeratavad. Hind 3 rbl. 75 kop., 2 uuri 7 rbl. Niisamasugused naisterahwauurid 4 rbl. 75 kop. Saadetakse kaadetakse tore uuest kullast ja ripatüga kett, seemishahast kotte uurihoidmiseks. Wälja saadetakse need uurid minutipealse õige käigu ja 6-aastase wastutusega, järelmattuga, ilma hilejemattuta. Saatmise raha 2 uuri eest 40 kop. (Siberisse 75 kop.). Adress: Т-во „Авкупратность“, Варшава, Отдѣл. 58.

Rahwanäitemängud,

mis trükiti ilmunud ja ihes illema trükitvalitjuse lubaga S. Leofe'e
käest Wiljandist mängimiseks sooda on.

- Minult kolm sõna.** Lõbumäng ihes waatuses. Tegelased: 3 meesterahwast, 2 naisterahwast, Hind 30 kop. — Mängimise luba hind ihes 5 raamatuga on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Hirmus — aus — süüdlane.** Lõbumäng ihes waatuses. Karl Gõrltzi järele. Tegelased: 4 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ihes 5 raamatuga on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Igawene wõitlus.** Kirjutanud Joh. Linnankõrri. Neljas waatuses. Hind 65 kop., paremal kaberil ja iluõrtes 1 r. 25 kop. — (Et nimetatud mängule etenduse luba ei ole saadud, siis soowitan seda tülli igatihele lugemiseks.)
- Järg-järgult** ehk hirmus unenägu. Hugo Mülleri wiiejärguline rahwamäng laulude ja tantjuga. Tegelased: 10 m., 6 n. Hind 45 kop. — Mäng. luba hind ihes 17 raamatuga or 10 rbl. ilma raamatuteta 5 rbl.
- Kinsupull** ehk potamata õnn. Lõbumäng 4 waatuses. Rud. Kneifeli järele. Tegelased: 7 m., 5 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ihes 12 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 6 rbl.
- Kleptomant** ehk wargusetõbi. Lõbumäng 1 waatuses. Tegelased: 3 m., 3 n. Hind 35 kop. — Mäng. luba hind ihes 6 raam. on 8 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Kõnni kogenata kombel.** Algupäraline naljamäng 1 järgus. Tegel.: 3 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ihes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Kõnnud ja kähid** ehk alkoholi wõimus. Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 6 m., 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ihes 8 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Kaenatud naine.** Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 3 m., 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ihes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Kaen ja wargus.** Algupäraline karstufesihiline näitemäng 3 waatuses. P. Mabisson. Tegelased: 8 m., 2 n. Hind 35 kop. — Mäng. luba hind ihes 10 raam. on 4 rbl., ilma rmt. 2 r.
- Kambaliha.** Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 2 m., 3 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ihes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Käbiotšimine.** Naljamäng 2 waatuses. Ed. Wilde naljajutu järele. Tegel.: 4 meester., 2 naister. — Hind 30 kop.
- Yggl.** Elwira Willmann'i 5-waatuseline näitemäng. Tegel.: 7 m., 9 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ihes 20 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.
- Marutõbine.** Algupäraline näitemäng külaelust 4 waatuses 5 pilbis. Kirjutanud D. Brunberg. Teg.: 4 m., 8 n. Hind 65 kop. Mäng. luba hind ihes 12 raamatuga on 10 rbl., ilma raam. 5 r.
- Murdunud.** Kaarle Halme 4-waatuseline näitemäng. Tegel.: 2 m., 4 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ihes 6 raam. on 6 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.
- Metsajärwe salaküttid.** Kurbmäng metsanurga rahwa elust 4 waatuses, 6 pilbis. Kirjutanud D. Brunberg. Tegel.: 8 m., 4 n. Hind 75 kop. — Mäng. luba hind ihes 12 raamatuga on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.
- Mõisawalitjega saladus.** Rudolf Kneifeli lõbumäng 4 järgus. Tegel.: 5 m., 4 n. Hind 40 kop. — Mäng. luba hind ihes 9 raam. on 5 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.
- Põhjas.** Pilbid rahwa elust, 4 waatuses. Maksim Gorki. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind 50 kop.
- Püwe tatus.** Külaelu pilt 5 waatuses. X. Ritzberg. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind—kop. — Mäng. luba hind ihes 18 raamatuga on — rbl.
- Rannapiiga.** Kurbmäng Gesti rannarahwa elust 4 waatuses. D. Brunberg. Teg.: 7 m., 4 n. Hind 65 kop. — Mäng. luba hind on ihes 11 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.
- Tema oma armuke.** Lõbumäng 1 waatuses. Tegel., 5 m.: 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ihes 7 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Uju ja looda.** Näitlik pilt perekonaelust 1 waatuses. Tegel.: 3 m., 1 n. Hind 20 kop. — Mäng. luba hind ihes 4 raamatuga on 2 rbl., ilma raamatuteta 1 rbl.
- Uus arm.** Näitlik pilt maalt 3 waatuses. Tegel. 6 m., 3 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ihes 9 raam. on 6 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.
- Sue Anne õnn,** Naljamäng 1 waatuses. [Teine trükk.] Tegel.: 5 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ihes 8 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.
- Õmbleja ja lauljanna.** Rahwamäng 4 järgus L. Angeli järele. Tegel.: 6 m., 4 n. Hind 40 kop. — Mäng. luba hind ihes 12 raam. on 8 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.
- Õmaja [Põhjas].** Maksim Gorki. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind 50 kop.
- Ihe hitre päraw.** Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 1 m., 1 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ihes 8 raam. on 2 rbl.

Laske-näitemängudest on S. Leofe'e kirjastusel 35 iselugust mängu trükiti ilmunud. — Täielik näitemängude a. Meeldine kirjastuse nimelisi saadetakse igale soowijale hinnata kätte.

Igale näitlejale ja näitemängude toimepanijatele soowitan järgmist raamatuid:

Juhatus näitlejatele ja näitemängude toimepanijatele. □ □ □ □ □ □

Kirjutanud Kaarle Halme. Hind 25 kop. (raamat on ilusjal, modern paberil trükitud).

Kuidas wõib näitemängijaks jaada. Hind 40 kop.

Tellimiste adrejs: ФЕЛДАНЪ, S. Leofe'e raamatukauplus.

Kirjastajatele ja teistele
Trükiteötarvitajatele.

Tallinnas, Wene uul. nr. 16,

endises M. Laurmanni trüki- ja köitmisetöötaas
tehtakse kokkuleppimise järele võimalikult odawalt, headel tingimistel kõigisugu

trükiteösid,

nagu:

raamatuid,
laululehti,
tabelid,
arwelehti,
kutse-,
nime-,
kihla-,
pulma- jne.

koartiid,

wallawalitsuse tarwitusi,
kohtuuriijate,
pristawite ja kohtute
kantseleitarnituse
igajuguseid kwiitungi-,
palga- jne.
raamatuid,

üüriraamatuid,
maja-blankettisid,
broshüresid,
journalisid,
albumid,
pidupilettiraamatuid,
müürilehtesid (afischeid)
ja kõiki teisi trükiteösid.

Töö on korralik.

Radus on kõiki praegu tarwitusel olewaid walla kantseleiraamatuid, blankettisid jne. jaadawal.

Trükikoja raamatuköitmiseosakond

wõtab oma peale igajuguseid broshürimise- ja köitmisetöösid. Töö on ilukdites (kuldammisid jne.) kui ka lihtkõites -- tugew, eeskujulik, korralik ja hinnad kokku-
leppimisel.

Kõige lähemas tulewikus awatakse trükikoja

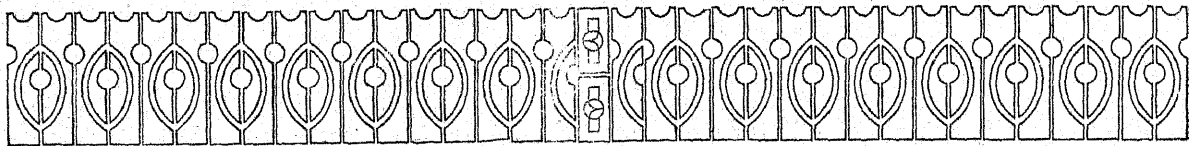
litografia- (kiwitrüki-) osakond.

Ootame töötarnitajatelt lahket wastutulekut.

Kõige austusega:

Trükikojajuhatus.

Tallinnas, Wene uul. nr. 16.

209 209 Näitelawas 209 209

ilmub 18. numbriga

„Ranna Rein“

S. A. Parmi algupäraline Eesti rahwa orja-aegset elu kujutataw laulude, ringmängude, tantsude ja melodraamadega läbipõimitud kolmewaatusline, nelja-pildiline kurbmäng (draama) eraraamatuna.

Peale selle ilmuwad weel: Burdina übe-waatusline näitemäng

„Eeskujulik onu“

ja Wene näitekirjaniku Karpowi tööliste elu kujutaw

„Tööliste alew“

„Anathema“ jääb awaldamata, mis põhjust lugejad kroonikast leidsiwad, ja selle asemel hakkab 15. numbriga kuulsa Saksa näitekirjaniku Gerhart Hauptmanni (märchendraama)

„Hannele“

ilmuma. Edasi ilmuwad Kreidemanni

„Weidrad külalised“

ja N. Nowikowi

„Luuletaja“

Peale selle ilmub

divertissemendis

hulk deklameerimiseks sündsaid laulusid, ettekandmiseks kohaseid dialogisid, scenemonoloogisid, naljakaid kirjeldusi soloetteasteteks jne.

Näitemängukursused

annawad näitlejatele ja näitemängu-artistidele tarwilikka juhatusi ja näpunäiteid.

Feuilletoni-osa

pakub ainult paremate kirjanikkude töösid. Iga kuu lõpul ilmub kroonika all weel

kuuülewaade,

kus kõik nimetatud on, missugused näitemängud, kui palju kordasid ja kus nad ette toodi.

Juhtsõna

paljastab näitelawasi halbtusi, teeb märkusi ja annab juhatusi. Siin tarwitatakse kuulsamate kriitikuste, referatide tõlkeid ja ka algupäralisi töösid, milledeks mitmed tuntud kunstnikud, näitemängutundjad ja arwustajad oma tööd on lubanud.

Soome näidenditest on toimetusel Kytömaa, Linankoski ja Halme tööd tõlkel.

